

ВЕРЕСЕНЬ

ISSN 0132-4462

Виходить з січня 1927 р.

1982

Київ

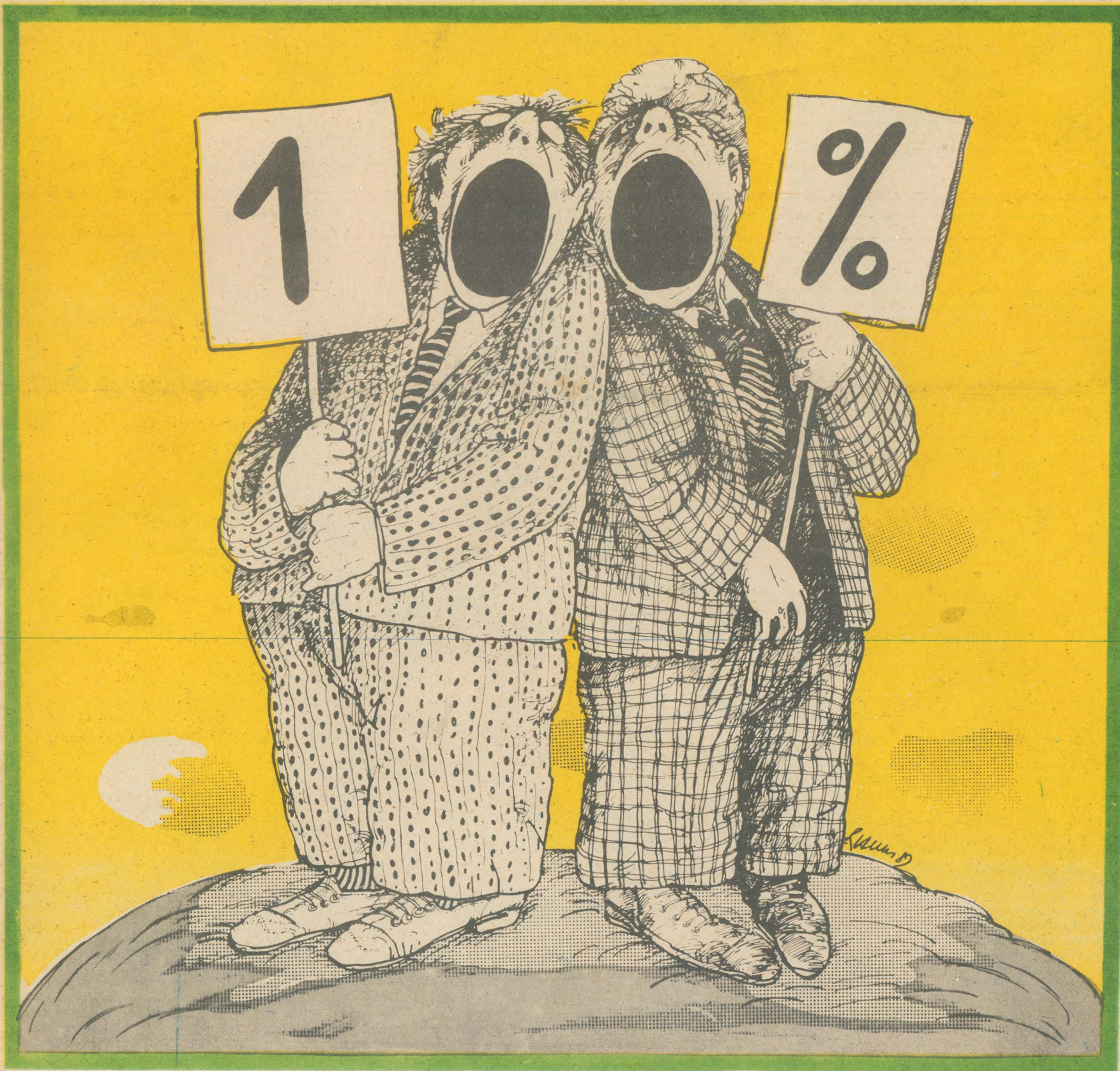
№ 18 (1132)

Ціна номера 30 коп.

ВЕРЕСЕНЬ

Мал. Р. ЛАУКСА («Піккер», Таллін).

ОКОЗАМИЛЮВАННЯ

СЛУЖБОВА розпуста

Як усе-таки з часом змінюються окремі поняття! Що, згадаймо, у давні часи подеколи називали бідною? Звернімося до очевидців. Один з них, причому вельми поважаний, категорично твердив: «Біда, як пироги та швець почне пекти». І навпаки: коли, бува, чоботи брався шити кондитер, то це теж чомусь вважали бідною. Теж мені біда! Нині бухгалтер інколи виконує роботу проєктанта, кулінар — розвідника надр, а геолог виступає в іпостасі будівельника — і це бідною не називають. Пусте, кажуть, звичайне життєве діло.

Правильно кажуть. Бо не треба панікувати.

Ну, яка, скажіть на милість, біда в тому, що Український науково-дослідний геолого-розвідальний інститут вирішив передислокувати й розширити свою приморську базу відпочинку «Геолог», розташовану в селищі Затока? Ну, нехай Міністерство геології дозволило витратити на це 136 тисяч карбованців за рахунок фонду розвитку виробництва, порушивши тим інструкції союзного міністерства (бо ж той фонд, правду кажучи, таки призначений на дещо інші речі).

Ну, і що з того, що передислокацію та розширення виконували робітники рембуддільниці інституту? Чому, питається, ті ж робітники у свій робочий час, використовуючи державні матеріали, можуть реконструювати квартири директора інституту тов. Іванюти, начальника відділу постачання тов. Яковенка, завгара тов. Сидора і навіть квартири сина виконроба Зданевича та доньки головнобуха Пархоменка, а не можуть споруджувати базу відпочинку? І хто сказав, що не можна командувати для будівництва тієї ж бази геологів-науковців, інженерів як з головного інституту у Львові, так і з його відділень у Києві, Полтаві, Чернігові, Харкові? Виплатили їм зарплату і командировочні понад чотирнадцять тисяч карбованців. Звичайно, коли геологи будують котеджі, то ясно, що вони у цей час не розшуковують якихось цінних копалин, до чого не докопуються. Ну і що? Подумаєш! Головне, як той казав, щоб до них не докопались.

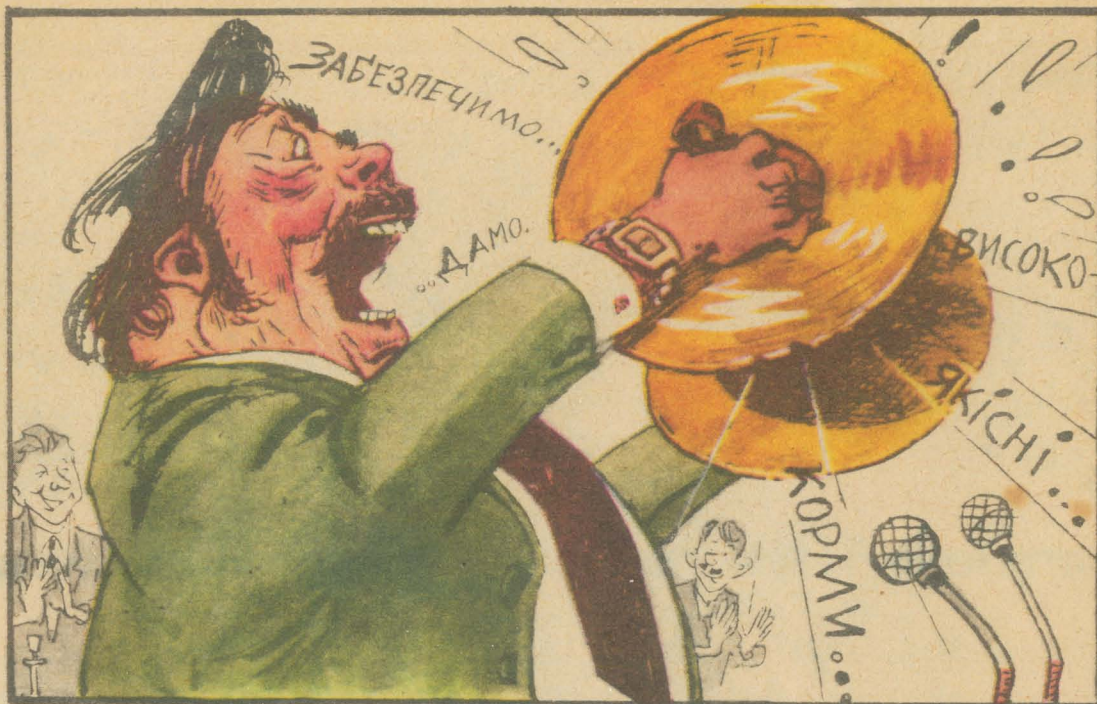
Перед тим, як будувати, треба, звичайно, мати проєкт. Цей проєкт виконали два інженери, чи то пак... два пенсіонери, тимчасово зараховані на посади інженерів рембуддільниці. Причому один з цих проєктантів-пенсіонерів за колишнім фахом... бухгалтер. Подумаєш, біда! Так зате обов'язки головного бухгалтера інституту виконував громадянин Пархоменко, який взагалі спеціальної освіти не мав. Натомість його, щоправда, свого часу притягали до кримінальної відповідальності за розкрадання соціалістичної власності. Нічого страшного: мінус на мінус дає плюс.

Отже, про бухгалтера, який робив проєкт, ми вже сказали, про науковців-геологів, які працювали будівельниками, теж сказали. Кого ще не було? Ага, кулінари, котрі виступали геологами? Були й такі. На посади техніків-бурильників були зараховані учні-кулінари з Дрогобицького профтехучилища Казанівська та Феденишин, а на посаду техника для виконання робіт по одній науковій темі взяли заступника директора того ж училища П. Трембача. Перші двох, замість бурити, куховарили на базі відпочинку, а товариш Трембач, одержуючи в інституті зарплату й командировочні, їздив з Дрогобича в Затоку дегустувати приготовлені учнями страви й взагалі — перевіряти, як проходить їхня практика.

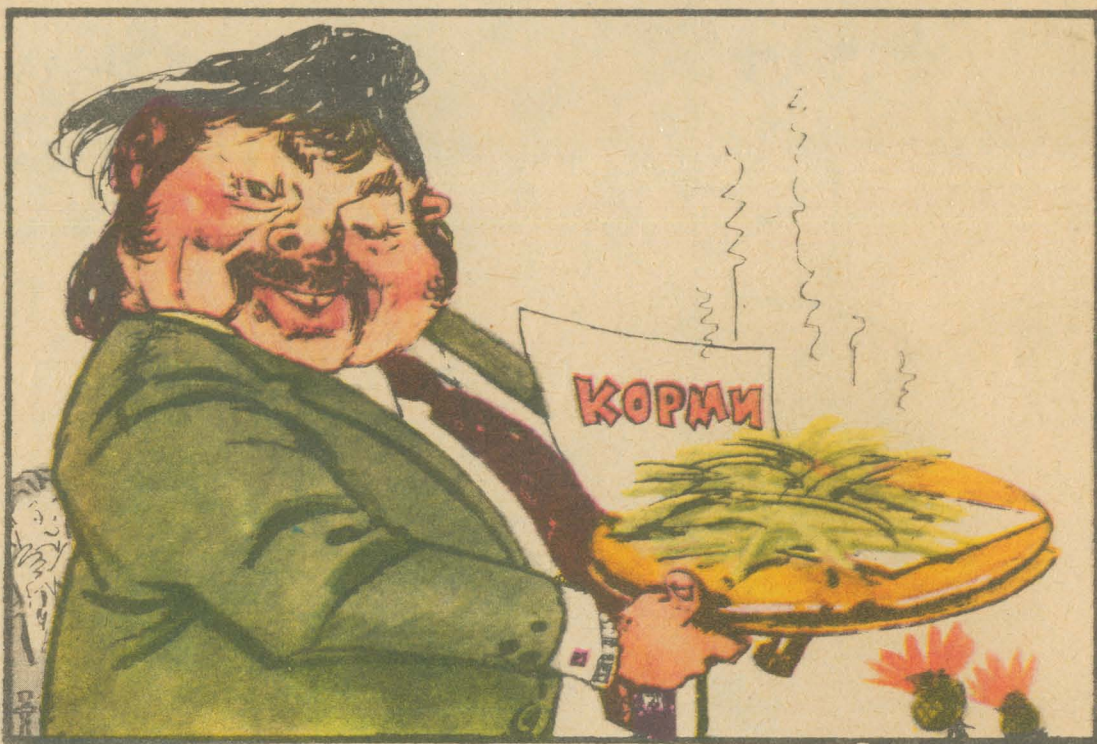
Що ж за біда в тому, що керівник перевіряв, як набувають досвіду його учні? Звичайно, коли перевіряти ретельно (як це згодом зробили працівники КРУ Міністерства фінансів республіки), то можна було б встановити, що практика виявилась незадовільною. Учні-практиканти під керівництвом шеф-кухаря М. Г. Яреми, котра водночас виконувала ще й обов'язки агента по постачанню, а також комірника, могли навчитися хіба що того, як довільно й безконтрольно списувати продукти. Наприклад, на порцію чохохбілі одного дня тут списували 136 грамів качиноного м'яса, а наступного дня такого ж м'яса списували вже 244 грами. На приготування відварної

І ТАКЕ, НА ЖАЛЬ, ПОДЕКУДИ ТРАПЛЯЄТЬСЯ.

Мал. К. ЗАРУБИ

Спершу були тарілки...

...Потім — було блюдечко...

курки з гречаною кашею у понеділок списували 170 грамів курятини і 70 грамів гречаної крупи на кожну порцію, а в середу на таку ж порцію списували вже 515 грамів курки і 135 грамів гречки. Якщо вірити цим звітам про списання, то виходить, що в окремі дні кожному відпочиваючому давали порції рисової каші вагою по кілограму з гаком.

Бідні відпочиваючі! Вони ж бо мріяли під час відпустки зберегти струнку фігуру. Де вже там! А втім, фігуру вони зберегли. Бо ніхто їм, як ви здогадуєтесь, таких гігантських порцій не давав. А колосальні списання продуктів були викликані не збільшенням ваги порцій, а збільшенням кількості тих порцій. Збільшувати ж кількість порцій довелося тому, що на базі відпочинку харчувалися ніде не зареєстровані і ніким не обліковані відпочиваючі. Серед таких, зокрема, був і син шеф-кухаря М. Г. Яреми, котрий

три зміни підряд їв тут курей і качок, не заплативши ні копійки.

Мабуть, через таких додаткових синів путівка на базу «Геолог» коштувала помітно дорожче, ніж путівки у профспілкові будинки відпочинку такої ж категорії. Але й за цих умов база відпочинку себе не окупувала. Торік дотацію в розмірі майже десяти тисяч карбованців видало Міністерство геології УРСР за рахунок свого фонду соціально-культурних заходів і житлового будівництва. І ще один парадокс: незважаючи на такі жертви міністерства, майже третина путівок була реалізована людям, котрі в інституті геології ніколи не працювали і не мають ніякого відношення до членів сімей працівників інституту. Тобто, стороннім людям...

Отак у загальних рисах було змайстровано відпочинок на базі «Геолог». Дехто з читачів, мабуть, важко зітхне: «Це, справді, біда!» Але керівники УкрНДГРІ (так у народі спрощено називають Український науково-дослідний геолого-розвідальний інститут) це, схоже, бідною не називають.

І я, признатися, приєднуюсь до них. Так, я теж не вважаю це бідною. Як на мене, то це звичайна службова розбещеність. А ще точніше — службова розпуста.

Але ж і за неї треба розплачуватись.

О. КРУКОВЕЦЬ.

Байки в прозі

БАШТА НА МІСЦІ

ВОЛИНЬСЬКА область. (Від власкора ТАП). У селі Микуличі Володимир-Волинського району щойно відзначено третю річницю від дня закінчення будівництва водонапірної башти. Представники сільської громадськості здійснили похід навколо башти і переконалися, що з нею за цей час нічого не сталося: як звалилася вона на землю одразу ж після встановлення, так і лежить на тому ж місці.

БЕЗВІДМОВНІ ЛЮДИ

ПОЛТАВСЬКА область. (Кор. ТАП). Безвідмовною роботою відзначаються керівники Кременчуцького районного вузла зв'язку. За два роки ще не було жодного випадку, щоб вони відмовили абонентам села Максимівки у ремонті телефонної мережі. Правда, максимумці не пам'ятають, щоб ці керівники хоч раз дотримали слова.

ЩАСТЯ — В СУМЦІ

Під таким девізом працюють з деякого часу керівники Первомайського райпопбутокмбінату Харківської області. Комбінат виготовляє «Набір для господарки», в який входять: кришки для консервування плюс матер'яна сумка з пластмасовою ручкою. Набір реалізується з величезним успіхом. Ще б пак, кришки — річ дефіцитна... Якщо ж хтось з покупців намагається протестувати проти такого свавілля, посилаючись на те, що в нього зібралось тих торбинок — хоч греблю гати — директора комбінату т. Надточую Є. В. це вельми сердить. «Ім даруєш щастя в сумці, — каже Євгенія Василівна, — а вони, невдячні, ще й нося вернуть».

ХОЛОД НЕ СТРАШНИЙ!

З настанням осінньої пори велике пожвавлення спостерігається серед мешканців будинку № 81 по вулиці Жовтневій у місті Краснограді на Харківщині. Усі вони активно і у великій кількості закупають у місцевому універмазі теплий одяг та ковдри. Особливим попитом користуються ватянки. Теплі речі потрібні людям, щоб гідно зустріти зиму в своєму неопалюваному відомчому будинку, зводячи який ще у 1978 році, Крестищенське управління бурових робіт об'єднання «Укрбургаз» забуло прокласти до нього теплотрасу.

ФОЛІАНТ І БРОШУРА

В одній книжковій шафі опинилися біч-о-біч Фоліант і Брошура. Фоліант був дуже старовинний, поважний; під шкіряною його оправою зберігалася достоту неабияка мудрість. Притому сповнений також і благородства, він нічим не виказував своєї зневаги до сусідки, — хіба що в глибині змісту дивувався, чого це їх поставили поруч. Та, казавши правду, вона й сама не почувалася гідною такої честі, ніяковіючи перед сусідом у своїй блаженській паперовій обкладинці.

Завважимо між нами: всередині Фоліант давно поточила черва, літери стерлися — і майже нічого було читати. А Брошура містила деякі корисні відомості.

Трапляється, що з Брошури більше користі, ніж із Фоліанта... Але не часто.

ЛЕВОВА ЧАСТКА

Зледащів Лев до краю, самому на полювання ходити обридло. Вовків вирядив та Шакалів.

— Тільки ж глядіть, — ревнув навздогін, — без мене здобичі зубом не рушити! Принесете, візьму левову частку, а решта — вам.

Уполювали Вовки та Шакали здобич. Велика була спокуса тут же й розговітись, але переміг ляк: принесли недоторкану.

— Молодця, — похвалив Лев, — справно впоралися. Тепер прикинемо, де ж моя частка.

— Рекомендую стегно, — озвався котрийсь із Вовків, — у-у-у, який наїдок.

— І потрушку вхопїть, це страх як смачно! — піддзявкнув, ковтаючи слину, догідливий Шакал.

— Та ви що, — визвірювався Лев, — смішки строїте?! А про Левицю мою забули? А Левенят хто годуватиме?..

Не встигли мисливці й оком зморгнути, як він розбатував тушу. Лишилися самі ратиці.

Так відтоді й повелось: віддай м'ясо, гризи маслак. Так було б, може, й досі. Але одного разу, коли після ситої трапези Лев глибоко поринув у сон, Вовки та Шакали кинулися на нього всім гуртом, і в кожного на зубах захрущала лєвова частка. В іншому, звичайно, розумінні...

ЦИРКУЛЯР ПРО ЦИРКУЛЬ

Скільки пам'ятають, Циркуль завжди виготовляв кола — і якість його продукції на рівні світових стандартів була.

Коли раптом надійшов циркуляр: у зв'язку з недостатньою завантаженистю Циркуля основною роботою доручити йому за сумісництвом виготовлення квадратів.

Він енергійно взявся — й накрутив такого, що довелося звільнити як бракороба.

А виготовляти кола доручили Лінійці.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

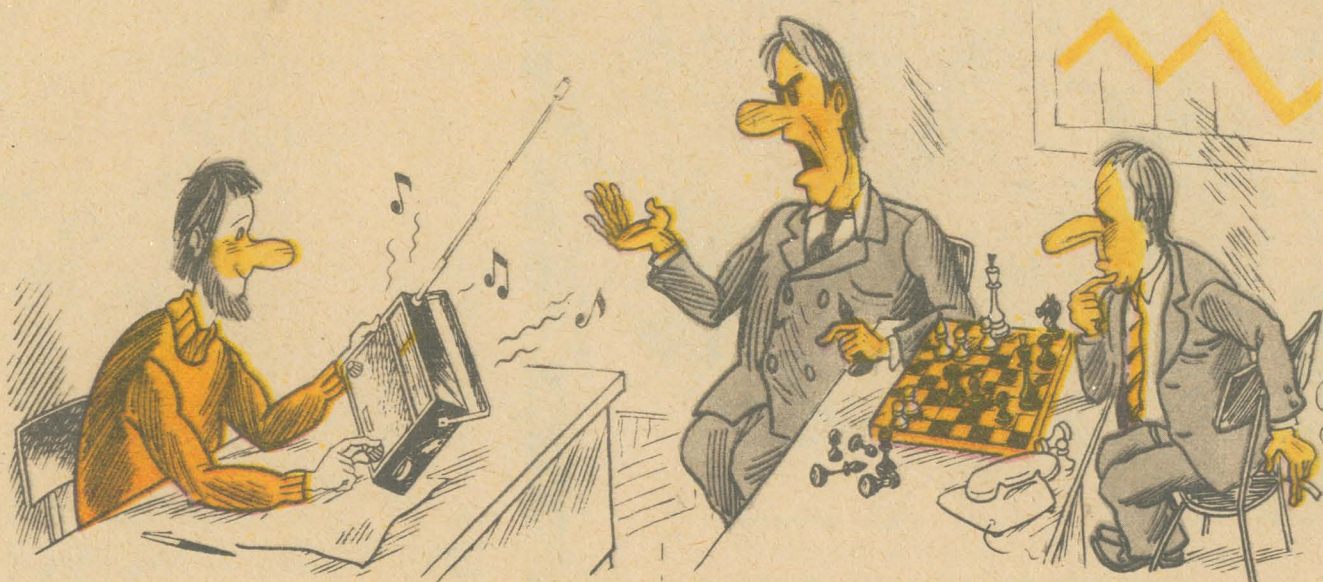
Хоч і невеликий, як мовиться, чин — старший кухар ідальні, але й від нього залежить настрій людей. Настрій же тих, хто відвідував ідальню «Вітерець» на станції Перелаславці, як правило, надовго псувався: такі преподані страви готувала там старший кухар В. Новохатня. Та ще й пускала деякі продукти «наліво». Про все це написали Перцеві відвідувачі ідальні.

Голова Переласлав-Хмельницького міського комітету народного контролю (Київська область) П. І. Ткаченко повідомив, що матеріали перевірки розглянуто на засіданні комітету. Наказом по об'єднанню громадського харчування Новохатню з роботи знято.

Завідуюча Чорнобайвською ветаптекою (Черкащина) Н. І. Бесараб порядкувала у ній, як у власній коморі: медикаменти і спирт продавала на свій розсуд, гроші привласнювала, а в документах зазначала, буцімто ті медикаменти реалізовано колгоспам.

І доважйнувалася. Скаргу покупців, адресовану Перцеві, розглянув Чорнобайвський районний комітет народного контролю. І ось логічний наслідок: за зловживання службовим становищем Бесараб з посади звільнено.

Мал. В. МИЛЕЙКА

— Це нахабство! Що за звичка приносити на роботу транзистори! Неможливо зосередитися!..

людства пред'являли претензії: чому це їх створили з тоненького ребра, а не з товстої стегнової кістки Адама? Адже жінкам треба бути міцними, щоб боротися не тільки за себе, а й за своїх чоловіків. Або з ними.

Особисто Г. Ф. Бодалуца боролася з двома чоловіками і найзапекліше — з останнім, від котрого, як вважає вона, ніякої вигоди, окрім збитків, не мала. Саме на цьому ґрунті народилася перша сотня сторінок.

Річ у тім, що після розлучення з другим чоловіком суд розділив майно колишнього подружжя порівну, в тому числі й будинок та автомашину. Це страшенно обурило Ганну Федорівну.

— Щоб я за так віддала йому півбудинку і пів-«Москвича»? Та нізащо! За віщо мені така несправедлива образа? Це все одно, що відірвати частину моєї душі!

Почала Ганна Федорівна складати супліки у всі можливі і неможливі інстанції, а в перервах ходити по судах.

— Я їх змором візьму! — мріяла вона на дозвіллі.

ЯКИЙ САВА, ТАКА Й СЛАВА

1001 сторінка про жадібність

Відразу хочемо внести ясність. Із тисяча однієї сторінки 999 написала Ганна Федорівна Бодалуца у своїх творах: скаргах, листах, заявах. Останні — автор фейлетону. І то через необхідність. Надрукувати все створене Г. Ф. Бодалуцою з м. Борисполя практично неможливо — це вийшла б солідна за об'ємом книжка, яку навряд чи хто хотів би прочитати. І все ж розповісти про такий феномен варто. Тому, використавши всі написані нею сторінки, я спробував накидати кілька штрихів до портрету непересічної особи.

Кидатися в бій з будь-якого приводу, коли мова йде про матеріальну вигоду, — ось головний сенс буття цієї загартованої у конфліктах, судах та суперечках людини. Здається, саме такі жінки, як Ганна Федорівна, ще на зорі

Проте «взяти їх» не вдалося. Натомість взяла її. Двічі. Першого разу за спекуляцію, другого — за самоправство. І обидва рази суд, як кажуть, припечатав їй, що належить по закону. Але темперамент міцної жінки ніякий суд охолодити не зміг. Вона продовжувала воювати за «свою копійку», не бажаючи віддавати колишньому чоловікові не тільки половину, але й половину половини майна.

У ході «воєнних дій» Бодалуца побувала в прокуратурі області та республіки. Добилася вона і на прийом до одного з прокурорів Прокуратури СРСР. Тут ми якраз підходимо до найголовнішого епізоду нашої епопеї.

Прокурор поговорив з Ганною Федорівною дуже ввічливо, уважно вислухав її й пообіцяв в усьому розібратися. Обімілвши від такого несподіваного

прийому, вона повернулася до рідного Борисполя, вважаючи, що птиця щастя завтрашнього дня у вигляді півбудинку та півавтомашини у неї майже в кишені.

А потім засумнівалася. Чому це раптом їй ні з того, ні з сього, зовсім задарма привалить ціле багатство?

«Такого не буває, бо такого задарма бути не може», — думала Бодалуца. Інакше мислити такі люди не вміють. Я не певен, що Ганна Федорівна коли-небудь читала Шекспіра, у неї на це, видно з усього, просто не вистачило часу. Але одну цитату, можливо, колись чула і запам'ятала на все подальше життя: «Люди кажуть: коти монету перед собою — й ніхто не встоїть перед тобою».

«А чим прокурор гірший за людей?» — мучилася Бодалуца. І зрештою перейшла до дії.

«Я вам буду вдячна усе життя, прошу вас, не відмовте», — писала вона прокуророві. — Що стосується компенсації, я компенсую». Цей лист, як чернетка, лишився невідісланим і не зберігся. Зате другий, більш змістовний, вона

відіслала з поміткою: «особисто прокуророві». Зміст листа був абсолютно недвозначним: у ньому лежало п'ятсот карбованців. Десять купюр по п'ятдесят карбованців кожна.

Чому вона «оцінила» прокурора саме на таку суму — залишається таємницею. Але погодьтеся, що навіть вельми жадібні люди готові, скріпивши серце, віддати півтисячі власних, кровних, аби заволодіти п'ятьма — шістьма тисячами, які ніби з неба звалилися.

Проте очікуване багатство звалюватися на Ганну Федорівну не поспішало. Замість нього вона одержала чотири роки суворої ізоляції.

Минув час. Відсидівши належне, Бодалуца повернулася до Борисполя. І — до своєї улюбленої справи: складання петицій, листів, заяв. Саме в цей

період її життя написано більшу і основну частину зі згаданих 999 сторінок.

У суді, куди вона звертається так само легко, як до сусідки за сірниками, Бодалуца вимагає відшкодування збитків від колишнього чоловіка. Бачите, за час відсидки постраждали градки дорогого серцеві щавлю і цибулинки особистих тюльпанів на присадибній ділянці. Крім того, зникло два мішки перегною і ще дещо... З цього грандіозного приводу суди засідали, на жаль, неодноразово. Ну й, само собою, у всіх скаргах лейтмотивом звучать усе ті ж півбудинку та пів-«Москвича», а також, між іншим, стверджується, що постраждала вона абсолютно безвинно, бо то був не хабар, а зовсім випадковий випадок, у результаті якого вона втратила кровних п'ятсот карбованців. Так що поверніть, віддайте і так далі, й тому подібне.

Професійна майстерність Ганни Федорівни з кожним роком зростає. Спочатку скарги викладалися на п'яти — семи сторінках, згодом дійшли до 35—37. Я прочитав близько сорока творів Бодалуци, написаних за останні три роки. Увесь їх глибокий зміст, усю неосянність основної ідеї можна звести до кількох слів: мій, моя, моє, не віддам, не чіпайте...

Скаргами Бодалуци займалися 12 прокурорів тільки Прокуратури СРСР, дехто з них — по три — по чотири рази. А скільки часу і нервової енергії витратили працівники республіканських та місцевих органів! І виникає питання: а чому це сутязі, захребетникові, жмикрутові часом так привільно живеться у нашому гуманному суспільстві? А чи не можна, скажімо, зробити так, щоб в особистих документах подібних типів стояла помітка: «хронічний скаржник», «закоренілий сутяга», «войовничий користолобець» тощо? Тоді було б усе ясно з першого погляду. І не відривали б у нас Бодалуци тисяч і тисяч годин робочого часу, який можна присвятити справам значно кориснішим.

Н. КВІТКО.

Київська область — м. Москва.

НЕ В ТЕ ГНІЗДО

Зозуля раз яйце підклала.
Куди? Куди — в гніздо орла...
— Оце! — кругом галасувала,
І нас жде слава немала:
Зросте невдовзі цар пташиний
Із роду нашого, ку-ку!..

І чи ж орел у тому винний,
Що думав думку не таку?
Що вздрів між дітлахів потвору —
Бридку, крикливу, просто страх...
Цар птахів — на розправу скорий:
Розгнівався:
— Ти що за птах?
Якого племені і роду?..
Що ж, підеш дітям на обід!..

Ку-ку, ку-ку!.. — про цю пригоду
Зозулі згадувать не слід...

БАРАНОВЕ ВЕСІЛЛЯ

Яка краса — єднання двох сердець,
Гімн щедрості любові-чарівниці!..
— Женьось! — промовив гордо баранець.
— На кому ж це?
— На молодій лисиці!

Вродливиця! А любить як — до сліз!
Як лащить, від щастя божевільна.
На ранок відбуваємо в круїз —
Довколо лісу подорож весільна.

Оце гостей скликаєм на бенкет,
За списком, що дала мені кохана.
— Хто ж в списку тім? Чи, може, це секрет?
— Ведмідь і вовк!..
— Ну що ж, прощай, баране!..

Микола ПЕТРЕНКО.

м. Львів.

ІРОНІЗМИ

● Якби мовчання справді було б золотом, тоді й усі риби були б золотими.

Л. ВАСИЛЬЄВА.

● Зла в душі не тримав, усе вкладав в анонімні листи.

● Мало подавати надії, треба знати — кому.

В. ГРИГОРОВИЧ.

● Краще за все учні запам'ятовують помилки своїх вчителів.

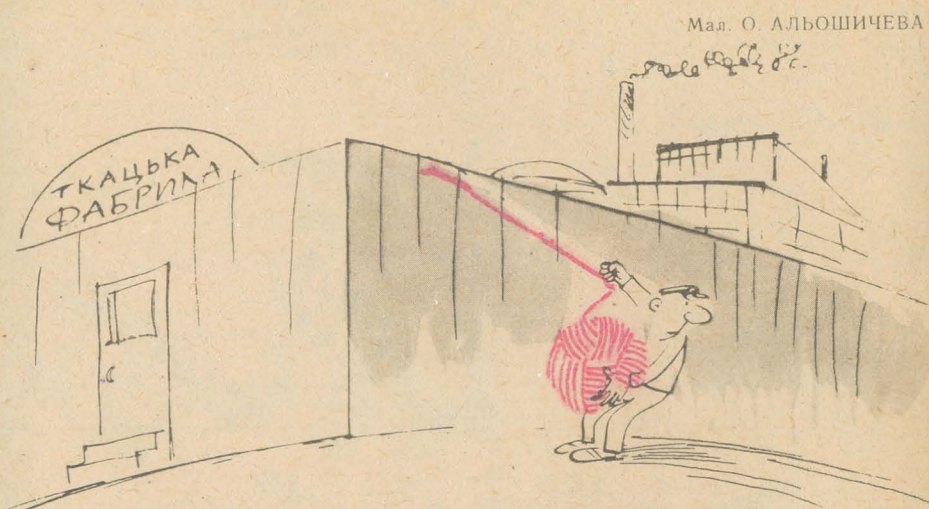
● Щоб у лісі водилися звірі, люди не повинні бути хижаками.

● Ніщо так не звеличує людину, як власна думка про себе.

● Платоспроможна людина: платить невдячностію.

Юрій РИБНИКОВ.

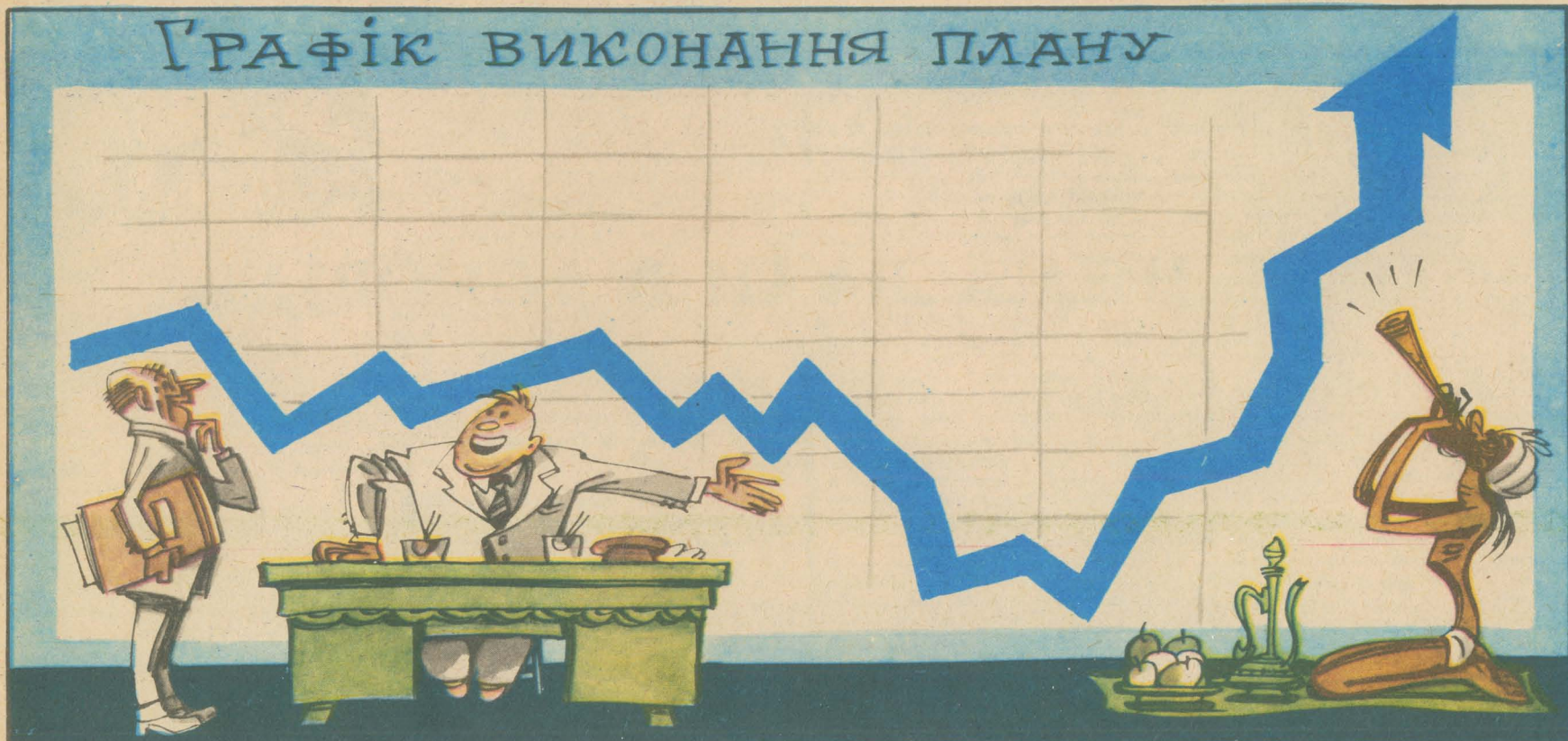
м. Полтава.

Винахідливий несун.

Мал. О. Альошичева

ГРАФІК ВИКОНАННЯ ПЛАНУ

— Запросили факіра — і бач, допомагає!

При слові «контролер!» у деякого з автоводіїв холодне серце, чуб стає дибом, по спині починають метушитися мурашки. Бо з контролером жарти погані. Особливо тоді, коли у тебе в салоні половина пасажирів без квитків.

А потім, після зустрічі з контролером, вони ще довго застережливо сигналізують усім зустрічним колегам: «Обережно! На трасі — перевірка!»

А от водіїв Вінницького виробничого об'єднання пасажирського автотранспорту 30100, котре очолює Семен Михайлович Фломін, оте магічне слово «контролер!» зовсім не лякає. Як і сама особа перевіряючого. Тільки побачать вони на узбіччі траси контролера із жезлом — відразу квітнуть від усмішки. Наче зустріли дорогого родича. Щиро усміхаються водії, усміхаються, усміхаються і... проїжджають мимо, незважаючи на сигнал «Зупиніться». Контролери погрозово махають жезлом услід, а транспортники... сміються.

Тільки водії Вінницького автотранспортного підприємства 30121, де начальником Борис Васильович Жук, за останні місяці 25 разів, м'яко кажучи, зігнорували жезл контролерів, подарувавши їм усмішки.

«То як же тоді на Вінниччині контролюється робота автотранспорту? — запитаєте ви. — Невже оті «веселі хлопці» ніколи не натиснуть на гальма?»

Буває, що й натиснуть. Але тільки тоді, коли відчайдушний контролер, вискочивши на дорогу, упаде на капот автомашини чи бампер автобуса. Та це ще не означає, що тепер перевірка відбудеться. Бо водії цього ж автопідприємства 30121 можуть продемонструвати і силу м'язів, не пустивши контролерів навіть на підніжку автобуса.

Але інколи двоборство виграє і контролююча сторона. Тільки якось вдається проникнути у салон і виявити там безбілетних пасажирів.

У таких випадках контролери починають складати акт, а водії... знову усміхатися.

А чого, скажіть, боятися? Коли, наприклад, у Ільїнецькому автотранспортному підприємстві 30120, де начальником Павло Іванович Складаров, на такі акти не реагують по п'ять, шість, а буває і по вісім місяців.

Подібна картина і у Гайсинському автопідприємстві 30111, яке очолює Леонід Григорович Наконечний. Тому й не дивно, що на водіїв цього автопідприємства Кравчука і Шевчука за кілька місяців було складено по 5, а на Жарикова, Ситникова, Савчука, Євича аж по 7 актів. І нічого. І не зникає усмішка з їхніх облич.

Та й чого зникати? Ну, розглянуть через вісім місяців акти, поківають пальчиком, — і все.

Он, наприклад, Кохановський з Козятинського автопідприємства 30144, яким керує Іван Федорович Ярнич, попався контролерам з 22 безбілетними пасажирами. І це у далекорейсовому автобусі. Дуже, кажуть, спочатку переживав чоловік, — чим усе це

ПРЕМІЯ ЗА...
ДОГАНУ

обійдеться. І аж засяяв, коли обійшлося всього-на-всього доганою.

А водій Гаврилюк ледве не розцілував І. Ф. Ярничу, коли за перевезення 9 безбілетників йому лише зауважили. Бо що таке зауваження, порівнюючи з «наваром».

Керівництво Крижопільського автопідприємства 30119 своєю турботою розчулило до сліз водія Соколовського. Він віз без квитків аж 18 пасажирів. І за це його тільки попередили.

«А для чого травмувати душу своїх підлеглих? — розмірковують начальники автопідприємств. — За кермо людина мусить сідати спокійною... Кадри треба берегти...»

Мал. А. БОРДУНІСА

Без слів.

І слід сказати, що це тільки перша стадія турботи про кадри. Буває й друга.

Приміром, водію Бондарю із Гайсинського автопідприємства 30111 у березні минулого року винесли догану, у червні він зробив прогул, у серпні зауважили, у жовтні товариський суд його оштрафував, у листопаді знову оголосили догану, а на початку цього року... хочете вірте, хочете ні — нагородили знаком «Переможець соціалістичного змагання».

Бо дуже-таки старався чоловік.

І можна тільки уявити скільки доган мали ті, кого Бондар обійшов у змаганні.

Три адміністративні стягнення (навіть сувору догану) мав водій Римарчук. Але це не завадило присвоїти йому перший клас кваліфікації. Що й не кажіть — кваліфікований спеціаліст.

Водію автобуса знову ж таки Гайсинського автопідприємства 30111 В. В. Чесаку за привласнення грошей пасажирів оголосили догану. Та не встиг зажуритися неборака, як цього ж дня його визнали переможцем змагання за місяць і вручили ще й грошову премію.

Як бачите, часто труд контролерів зводиться нанівець.

І хто його знає, як же тоді керівники вінницьких автопідприємств збираються боротися з водія-хапугами?

В усякому разі, може так статися, що незабаром усі вінницькі водії, котрим буде оголошено догану, з бадьорим настроєм прямуватимуть до каси... за винагородою.

І. ГАЛІЦІН,
М. МИХАЙЛИК.

постать жилавого, завжди привітного й усміхненого Чинюка. Він кожного разу перший дзвонив і поздоровляв, коли хоч щось чув про мій успіх, запрошував до себе в гості, на риболовлю чи просто на прогулянку у вихідний.

— Привіт, Максиме Григоровичу! — намагаючись бути веселим, гукнув я товаришесі, врізаючись у потік. Правду кажучи, це дещо штучне,

тер. — А може, хоче ехидненько поспівчувати?»

Уникати зустрічі було незручно, тому і я зробив кілька кроків до нього, готовий обмінятися хоч кількома словами.

— Ну, що? — замість привітання, звернувся до мене Сирович. — Як доповідь, сподобалась?

— Нічого, — кажу, — намагаючись бути спокійним. — Нормальна доповідь.

МЕНЕ НЕ НАЗВАЛИ В ДОПОВІДІ

ГУМОРЕСКА

Як це й не прикро, але мене не назвали в доповіді. Мене це вразило. Навіть приголомшило. І до перерви я počував себе, як ото карась, ще живий, але вже очищений від луски. Бракувало тільки гарячої сковороди.

«Не сіпайся, не бери близько до серця, — заспокоював я сам себе. — Ось на перерві зустрінешся з друзями, поговориш, вислухаєш їхні доброзичливі слова, і все уляжеться. А там і забудеться».

Першим, кого я помітив у людському потоці, що дружно плив до виходу з залу, був Демидко. Він стояв біля свого ряду, крутив у руці газету, а очима пас вздовж проходу, ніби когось шукаючи.

«Мене виглядає, — з теплою подумав я, гостро відчувуючи потребу, щоб саме в цю хвилину поруч був хтось надійний. — Молодець, не забув добра».

У дружбу до молодшого від мене Демидка я не набивався, нічим не виказував до нього своєї симпатії. Тільки й того, що на одному засіданні, де його досить гостро критикували, замовив слово, підтримав і навіть врятував від суворого стягнення. Відтоді Демидко мало не молився на мене, завжди шукав нагоди зустрітися і поговорити.

Я йому привітно помахав. Але Демидко, побачивши мене, чомусь не зрадів, а відвернув свою буйновою голову і раптом зник за широкою спиною огрядного чоловіка, що заступив собою майже увесь прохід.

«Значить, не впізнав, — виправдав я товариша, що, ніби голка в сіні, загубився у натовпі. — Та нічого, у фойє розшукаю і здобаюся з ним».

Тим часом біля самих дверей, де аж вирувала людська хвиля, промайнула

загравання перед Чинюком мене принижувало. Тим більше, що саме на цих зборах його прізвище було назване у довгому ряду кращих, а моє...

Чинюк побачив мене, навіть кивнув головою, але назустріч не кинувся, а на моїх очах приліпився до товариша, який щойно сидів у президії, і більше навіть не озирнувся.

У просторому фойє я ніс до носа зіткнувся з Треляжним, балакуном, що завжди сипав найновішими анекдотами. Ще не було випадку, щоб він мене обминув, не затримав і не почастував жартом, щойно почутим, чи може, вигаданим ним самим.

Саме тепер мені було не до жартів і не до анекдотів, але й близькість Треляжного не завадила б, аби не залишатися зовсім самотнім.

— Щось новенького розповісте? — зачекав я його, простягнувши руку для привітання.

— Все новеньке в буфеті! — кинув мені Треляжний, не помітивши моєї руки і не зупинившись. — Біжу туди. Перерва всього на двадцять хвилин.

«Нехай уже в доповіді обійшли, — думав я, — якась на те причина є. Але чому ж друзі демонстративно відвертаються? Щось знають? Але ж я сам ще нічого...»

Мої думки обірвалися, бо я побачив Сировича, котрий, як мені здалося, прямує саме до мене, поблискуючи лисиною. Цього товариша я не дуже шаную за його характер. Він, коли йому щось треба, ходитиме за людиною, запрошуватиме її до ресторану, запобігатиме. А доб'ється свого — і людину ту може й не помічати.

«Можливо, він не почув, що мене в доповіді не назвали, коли так сміливо пробивається до мене, — подумав я про Сировича, знаючи його отой харак-

— А тебе ж у ній навіть не згадали? — шпигонував Сирович.

— Ну, то й що?

— А те, що це вже сигнал! — злорадно наголосив Сирович. — Серйозний сигнал!

Мені хотілося сказати цьому нахабі щось колюче, категоричне, адже ж він і біля мене ще недавно упадав, бо треба було на місце підходяще влаштуватися. Але я не встиг вимовити й слова, бо різко задзеленчав дзвінок, сповіщаючи про закінчення перерви.

Пружний людський потік поніс мене до залу. Настрій мій не поліпшився, а ще більше підупав, і вже не так від доповіді, як від несподіваного розчарування в людях. У тих, кого я до сьогодні вважав своїми друзями й однодумцями.

Раптом мене хтось штовхнув, потім під руку взяв. Я підвів голову і побачив Дрота. Товстенького, червоненького, короткозорого.

— Біля тебе місце знайдеться? — тулячись до боку, запитав Дріт.

— Тут місця не закріплені, — зрадів я товаришесі, його щирості.

— Ти ніби схвилюваний? — сідаючи поруч зі мною, запитав Дріт, пильно дивлячись на мене крізь окуляри.

— Трохи є, — відповів я, не вдаючись у подробиці, сподіваючись, що він знає причину мого поганого настрою.

— Чим же ти схвилюваний? — не відставав Дріт.

— Розумієш, у деяких своїх знайомих розчарувався, — признався я. — Якись вони порожні стали, ніби хто з них душі повиймав.

— Буває, — підтримав він. — А хто саме?

— Демидко, — назвав я. — На перерві хотів до нього підійти, а він за чужу спину сховався.

— То такий, — не вдаючись до пояснень, кинув Дріт. — А ще хто?

— Ну, хоча б Чинюк, — поскаржився я. — Мене побачив, не підійшов, а приліпився до товариша, який у президії сидить.

— Викинь з голови! Чинюк — відомий підлабузник! — категорично мовив Дріт. — Я таким не дивуюсь. Оце і всі, хто тебе з душевної рівноваги вивів?

— На жаль, не всі, — розпалився я. — Треляжний мимо пробіг, не привітавшись, а Сирович навіть образив своїми підленькими натяками. Мовляв, наді мною щось нависло.

— Це вже щось забагато для одного дня, — ніби підсумовуючи, зробив висновок Дріт. — Таки схоже, що з тобою щось сталось? А ти не зважай, плунь! Притчу східну про караван і шакала знаєш? Ось і роби висновок! І вище голову!

— Та нічого особливого зі мною поки не сталось, — заспокоїв я товариша, який виявив до мене таку прихильність. — Єдине, що мене сьогодні в доповіді не назвали.

— Як?! — аж підскочив Дріт і вступився у мене крізь скельця окулярів. — Не похвалили?

— Навіть прізвища не згадали, — зітхнув я. — Сам не можу пояснити, з яких це причин.

— Та-а-а! — ще раз допитливо поглянув на мене Дріт і замовк, замислився, ніби підшукував якийсь аргумент, щоб втішити мене, заспокоїти.

— Ти мені пробач, — сказав після роздуму Дріт, — я книжку забув там, де сидів до перерви. Мушу піти забрати, бо ж бібліотечна.

Він підвівся і, пригинаючись, щоб не так помітно було з президії, подався проходом у задні ряди.

Добру годину тривали дебати. А потім з заключним словом виступив доповідач. Він зробив кілька зауважень на виступи, відповів на запитання і, вибачившись, додав:

— Самокритично визнаю, що трапилося у нас прикра помилка. Я випадково пропустив сторінку доповіді, де йшлося про успіхи й досвід кількох наших талановитих товаришів. Я дозволю собі назвати їх імена зараз, бо вони цього цілком заслуговують.

Серед пропущених прозвучало і моє прізвище. У мене раптом відлягло від серця, спало нервово напруження, а натомість прийшла радість, що геть заповнила все моє єство. Хотілося діяти, співати, потрапити в оточення близьких і щирих людей.

Закінчилися збори. Я легко, не відчувуючи землі під ногами, вийшов на вулицю. І яке ж було моє здивування, коли побачив біля дверей, на сходах, що вели до тротуару, Демидка, Чинюка, Треляжного і Сировича. Вони, ніби люди з одного ансамблю, дружно мене вітали, забігали один перед одним, намагаючись щось мені сказати.

А біля тролейбуса, захеканий, спітнілий, наздогнав мене Дріт і, коли зайшли до салону, поруч вмовився на сидіння. Але книжки в його руках я не побачив. Видно, він, горопаха, так і не знайшов її. А вона ж, як він казав, бібліотечна. Ото неприємностей буде!

Іван СОЧИВЕЦЬ.

Мал. Р. САХАЛТУЄВА

Усе ж таки наздогнав...

ІНСПЕКТОР

ГУМОРЕСКА

На каменедробарний завод прибув інспектор протипожежної охорони Пантюх Лежаченко. У супроводі директора, головного інженера, головного механіка, головного економіста, головного бухгалтера та інших головних і неголовних керівників заводу інспектор три дні з ранку і до вечора ходив по заводській території, пильно придивляючись до протипожежного інвентаря. А потім ще три дні складав акт про наслідки цієї перевірки.

І ось що було у ньому написано: «Перевіркою встановлено, що на протипожежному стенді № 13 є лопата, яка не відповідає світовим стандартам і має такі істотні дефекти:

1. Її металева частина зроблена не з чистої сталі, а із сплаву.
2. Не загострена так, як треба.
3. Металева її частина давно не фарбувалась.
4. На металевій частині є багато якихось дрібних жовтих цяточок.
5. Має на собі щербини.
6. Металева частина прикріплена до дерев'яного держака не шурупом, а гвіздком.
7. Держак зроблено не з твердої, а з м'якої породи дерева.
8. Кінець держака як слід не заструганій.

9. Держак має довжину 140 сантиметрів, замість 142-х.

10. Пофарбовано держак рудою, а не зеленою фарбою.

11. На держаку є багато слідів, залишених горобцями.

12. Закріплена на стенді трьома гвіздками, замість чотирьох.

13. Довгий час не використовується за своїм призначенням.

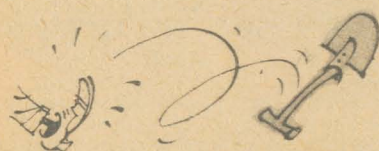
Все це свідчить про те, що керівники заводу по-бюрократичному і безвідповідально ставляться до збереження протипожежного інвентаря, а заводська громадськість дивиться на це крізь пальці, не закликає директора та його заступників до сумлінного виконання ними своїх службових обов'язків».

Прочитавши акт, директор підійшов до протипожежного стенда № 13, зняв з нього лопату і... жбурнув її у рівчак.

— А тепер, — звернувся він до інспектора, — викресли з акта оті всі тринадцять пунктів, а запиши один: лопати немає. Все ж мені легше буде відповідати за один пункт, ніж за тринадцять.

Олена ШЕПІТЬКО,
інженер.

м. Вінниця.

КАРТИНИ З ЖИТТЯ ДЕРВІСНОЇ ЛЮДИНИ

Мал. С. Герасимчука

Без слів.

— А знаєте: по-моєму, і ця шкура буде замалою для костюма!..

— Треба скоротити штат хоча б на одну третину...

— Май на увазі: попереднього заступника він з'їв!

Боротьба проти шуму в кам'яний вік.

— Так кажете: борщ із мамонтом? А де ж мамонт?
— Весь уварився...

Довгоносики

Був час, коли від цих довгоносиків порятунку не було. Дуже ласі до солодкого. Ледь прогавив з отрутохімікатами, так за день-два і з'їли плантацію цукристих. Боролися з ними всіма засобами. І курей випускали, і вручну школярі збирали, і дустом ловчі канавки засипали. А в одну прекрасну пору вони канули в небуття. Старі спостережливі діди кажуть, що на цього запеклого шкідника згубно подіяла аміачна вода, яку почали регулярно вносити під зяблеву оранку. Очевидно, в майбутньому вчені дослідять і це питання, напишуть кандидатські і докторські дисертації про те, від чого пропав довгоносик, і дадуть нам більш ґрунтовну відповідь на цю загадку природи.

Однак радіти ще рано. Деякі факти дають підстави вважати, що довгоносик не зник безслідно, а просто до невпізнаності змінився, трансформувався і пристосувався до нових умов. Тепер його отрутохімікатами не візьмеш. Та й цукрові буряки перестали йому смакувати. Тепер довгоносик став значно всесвітнішим. І, головне, впізнати його за зовнішніми ознаками стало абсолютно неможливо. Якщо раніше у довгоносика найпершою ознакою був його довгий ніс, то тепер ніс у нього може відповідати найвишуканішим античним зразкам, а от натура — натура ніскільки не змінилася. Підтвердимо це кількома прикладами.

У колгоспі імені Леніна довгоносики довгий час діяли під личинами працівників дитячого садка «Барвінок». Зовні подивився — люди як люди, а копнули глибше — довгоносики! Беручи плату з батьків за утримання дітей у садочку, вони при цьому ухитрилися наскладати до своїх кишень 700 карбованців, опріч законно заробленої плати. Довгоносиків піймали і знешкодили, проте вони об'явилися в інших господарствах району.

У колгоспі імені Чапаєва протягом трьох років

працювала касиркою Валентина Іванівна Коваль. І аж на четвертий рік раптом виявилось, що ніякий вона не касир, а — найсправжніший довгоносик! Півтори тисячі карбованців колгоспних грошей попере- носила вона за цей час додому.

Досить швидко засвоїла психологію довгоносика молода спеціалістка Надія Полторацька з колгоспу «Україна». Закінчивши за колгоспний кошт рахівничо-бухгалтерську школу, вона прийняла диспечерський пункт у гаражі — і через деякий час зуміла привласнити 420 карбованців профспілкових внесків. Довелось повертати. Але як? Скориставшись довірливостю колгоспного керівництва, яке перевело її на посаду рахівника у майстерню, Надія, недовго думаючи, за півроку нарахувала собі 600 «лівих» карбованців — у порядку компенсації за попередню «осічку»!

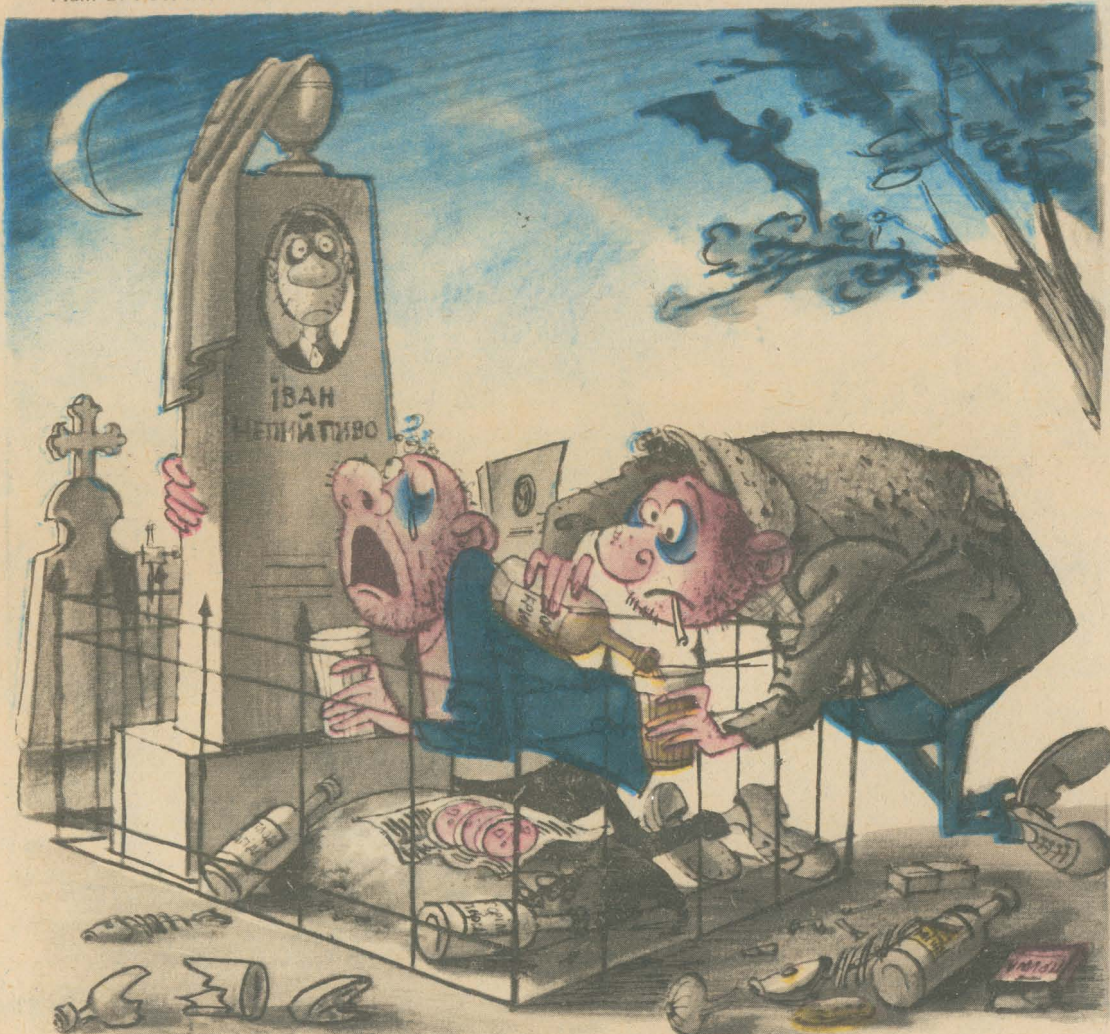
Ще більш апетити виявилися у деяких заповзятливих конторських дам із колгоспу імені Мічуріна. Бухгалтер Антоніна Яківна Безугла кілька років підряд перераховувала на свою, чоловікову, а також на ошадки рідичів і хороших знайомих... колгоспні гроші. Загальна сума такого щомісячного внеску у неї становила до 150 карбованців. Колишній головний бухгалтер колгоспу якимось дивним чином нічого цього не помічала. Зате досить спритні дії колеги помітила Марія Андріївна Калюжна, теж бухгалтер по розрахунку. Залишившись наодиноці з Безугою, вона звернулася до неї зі сповненою гірких докорів тирадою: що ж ти, мовляв, — сама влаштувалася, а про ближнього — байдуже? Таким чином коло колгоспних довгоносиків розширилося. За неповні чотири роки вони перекачали на особисті рахунки понад чотири тисячі поцуплених в колгоспі карбованців...

Отже, як бачимо, довгоносик усе ще живучий. Хоч, повторюємо, розпізнавати його треба не за довгим носом, а по тому, що він довго носить у свій закарпелок усяку всячину, яка йому за законом не належить. А вдається йому це, мабуть, тому, що не в усіх іще господарствах навчилися його часно виявляти й знешкоджувати. Або — і таке буває — не дуже кваліються із цим ділом.

В. ДУДЧЕНКО.

Лебединський район на Сумщині.

Мал. В. ГОНЧАРОВА

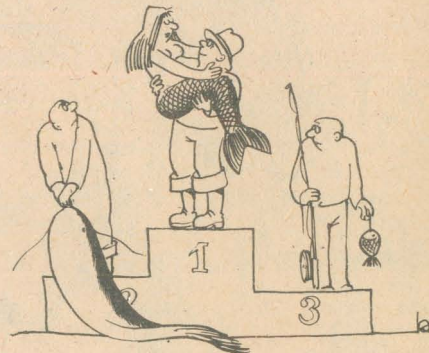

— Жаль, Петре, що ти пішов від нас так рано. А то ще погуляли б утрех!

Малює Т. ЮНАК

Без слів.

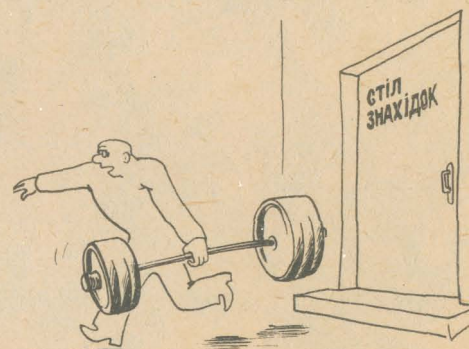
Без слів.

Без слів.

Без слів.

Без слів.

Без слів.

Без слів.

Без слів.

Антипедагогічний урок

Майже кожний робочий день у директора Київської середньої школи № 231 Віри Іванівни Сидорової починається із телефонного дзвінка головному інженерові будівельного управління № 2 тресту «Київміськбуд-1» Миколі Григоровичу Приходженку. Микола Григорович навіть відчуває, коли дзвонить Віра Іванівна. Не встигає вона сказати: «Алло!», — як Приходженко їй: «Доброго здоров'я нашим педагогам! Як там дітки? Штурмують висоти шкільної науки? Не бешкетують?»

— Та всякого буває, — відповідає Віра Іванівна. — Буває, і бешкетують, буває, що й цікавляться, коли ви ліквідуєте недоробки у спортзалі. Ще ж у січні закрили на ремонт. Ніде ж дітям фізкультурою займатися.

— А що, наших будівельників там немає? — дивується Микола Григорович.

— Немає. Можете приїхати подивитися.

— Ой, як некрасиво виходить! Ой, як негарно! Підвели мене! Ну й безсовісні! А я думав, що ремонт уже закінчується, що дітки там вже спортивні рекорди встановлюють і нас добрим словом згадують. Який сором! Який сором! Але ми, Віро Іванівно, вправимось. Значить, так... Сьогодні понеділок... У четвер чекайте наших хлопців. Так, так, усе зроблять. І спортивний зал до пуття доведуть, і кіноустановку встановлять, і лінолеум у цокольному приміщенні настелять... Буде ваша школа, як лялечка. Ви ж мене, Віро Іванівно, знаєте? Ось так задушено закінчується розмова директора школи і головного інженера БУ-2, яке рік тому ту школу побудувало.

А в четвер Віра Іванівна знову дзвонить Миколі Григоровичу. — Педагогам моє вітаннячко! — бадьоро озивається він. — Як там дітки в нашій школі? Вчать на чотири і п'ять? А наші будівельники демонструють зразки самовідданості... Що? Як немає? Ой, як негарно виходить! Ой, яка ганьба! Та який же ми наші зміни приклад показуємо? Ще раз нам ганьба! Ганьба! Ганьба! Але я, Віро Іванівно, людина слова. Сказав зробимо — значить, зробимо! Так, сьогодні четвер, завтра п'ятниця, потім вихідні... У понеділок! У понеділок, Віро Іванівно, чекайте. Будуть — як штик! Я їм хвості понакручую.

У чеканні минає понеділок. Віра Іванівна знову крутить телефонний диск.

— Немає? — замість вітання, запитує її Микола Григорович. — Ну, це вже казна-що! Розпустилися — далі нікуди. Я вже думав, робота там кипить, як у останній день року. А виявляється — нікого... Лаю себе, Віро Іванівно, останніми словами... Діти, як казав один класик, наші квіти, а ми... Ні, я цього собі пробачити не можу, я порядок наведу... Значить так, сьогодні — понеділок, завтра — вівторок, післязавтра... У четвер, Віро Іванівно! Чекайте у четвер!.. Я слів на вітер не кидаю...

Ось так минув рік, а недоробки, у загальному прекрасній школі, будівельне управління № 2 так і не ліквідувало.

— Як же це могло статися? — поцікавилася ми у начальника БУ-2 В. А. Верещинського.

— Школу будували не при мені, — спокійно відповів Віктор Андрійович. — Але, наскільки мені відомо, там працюють ремонтники. І здається, уже завершують роботу. Тому скарги педагогів безпідставні.

— Що ж це за такі ремонтники-невидимки, яких ніхто у школі не бачить?

— Невже нікого немає? — дивувався Віктор Андрійович. — Добре, завтра чекайте в школі нашого головного інженера Миколу Григоровича Приходженку. Він у всьому розбереться...

— Ай-я-я! Ой, негарно виїхав! — зізнався наступного дня М. Г. Приходженко. — Підвели мене. Я думав, що тут вже нема чого робити. Але до двадцятого липня від недоробок і сліду не залишиться.

Та й цього разу красномовство Миколу Григоровича справи не допомогло.

Оце ми й гадаємо, можливо, керівництво БУ-2 вирішило дати учням наочний урок, що таке брак? Щоб вони зрозуміли, що так робити не годиться... Можливо. Тільки цей урок дав зворотний результат.

І у розмові з нами Микола Григорович врешті-решт витримав і обурився: «Чому ті педагоги скаржаться? Краще б подумали, щоб їхні учні у будівельники йшли. От із минулорічного випуску хоч хто прийшов у наше БУ-2? Та ніхто!»

Микола Григорович, мабуть, і не підозрює, що той наочний урок, який будівельне управління вирішило дати школярам, виявився антипедагогічним.

М. ПРУДНИК.

м. Київ.

КОРОТКО КАЖУЧИ

- Не спішіть робити хвилі, доки не втеплились, що рятівне коло з вами.
- Якщо людина сім разів відміряє, то це ще не означає, що відріже вона тільки раз.
- Не поспішайте поринути в справу з головою, саме це може виявити, що якраз її у вас немає.

Євген ШАРОВ.

ПЛОМБА

ГУМОРЕСКА

...І не дивіться на мене, як на зачинений буфет! — Уперта й людина, Архиповичу. Мені не цеберку, а усього-на-всього три крапельки меду потрібно. Для термінового експерименту.

— Та я усею душою, товаришу Сервізов, але звяжте: плomba висить на бідоні. Щоб її мухи з'їли! Буде у вас відповідний циркуляр — будь ласка... Не буде циркуляру — хоч гопки ставайте...

— Гаразд, почнемо з іншого боку. Вам, особисто, Митрофан Борисович щойно дзвонив?

- Ну, дзвонив.
- Казав дати мені три краплі меду?

— Казав.
— Тоді — у чому справа?
— У плombe. А не дай боже, гріх який!.. Я отой, з вашого дозволу, дзвінок до діла прищипую!..
— У мене робота стоїть! — скипів науковець. — Вам досить моєї розписки?
— Не густо, але й не пусто, — пожвавішав загост, ховаючи до кишені завітний папірець. — Де ваша пробірка? Давайте, меду накачаю...
— Плombу зривайте! — зажадав Сервізов.
— Хе! А зривати, відверто кажучи, нічого, — довірливо зашепотів Архипович. — Вона давно того... А ось відповідного документа на цей факт не малось... І не дивіться на мене, як на зачинений буфет!

м. Харків.

Микола ВОЗІЯНОВ.

ЮНИЙ КОНСТРУКТОР

Зранку дід Василь працює —
Внукові стілець майструє.
Поблизу сидить Юрко,
П'є із чашки молоко.

Стружить дід, пиляє, стука,
Промовляє до онука:
— Ось де дощечка оця —
Буде спинка для стільця.

Палиці обтешем трішки,
Будуть з них чотири ніжки.
Пофарбуємо — й кінець:
Матимеш новий стілець!

Та Юрко, немов не чує,
Він замислився, міркує...
— Спинка й ніжки... — дума внук,
А чому не буде рук?!

Степан ГРИЦЕНКО.

ОКРАЙЧИК

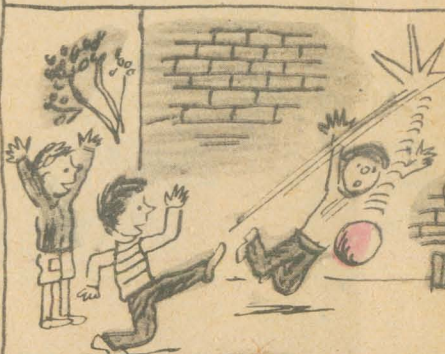
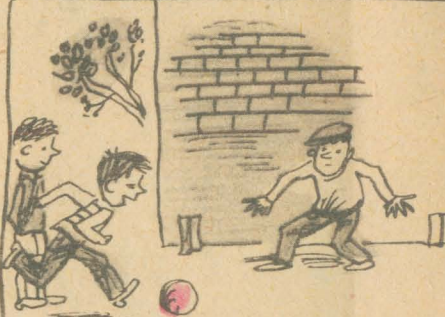
Мама з полечка прийшла
І гостинець принесла:
В полі зайчик чеберяв,
Нам окрайчик передав.
Хто до крихти з'їсть окрайчик,
Буде бігати, наче зайчик.

Марія ЧЕПУРНА.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

ПОТРЕНУЄМОСЯ ТУТ.
СКЛА НЕ РОЗІБ'ЄМО:
ВІКОМ НЕМАЄ.
ЧУДОВО!

МУЖЧИНА

Андрійків тато збирався у тривале
відраження. Разом з Андрійком вони
склали у чемодан речі.

— Бритву ми вклали, — говорив пова-
гом, ніби дорослий, Андрійко. — Щітку
й мило треба не забути.

— Хороший ти у мене помічник! —
усміхнувся батько. — Тепер саме раз тобі
за старшого вдома бути.

— Як за старшого? Я тільки в перший
клас ходжу... Вони ж старші, — показав
Андрійко на маму й сестричку Оксану.

— Так ти ж єдиним мужчиною зали-
шаєшся, — жартував батько. — Допмага-
тимеш по господарству, слідкуватимеш за
порядком...

А незабаром, на осінні канікули, до них
приїхав дідусь. Погостював він день-
другий та й каже:

— Може, Андрійку, поїдемо зі мною
на село? Там на санках, на лижах покатаєш-
ся...

Андрійко задумався.

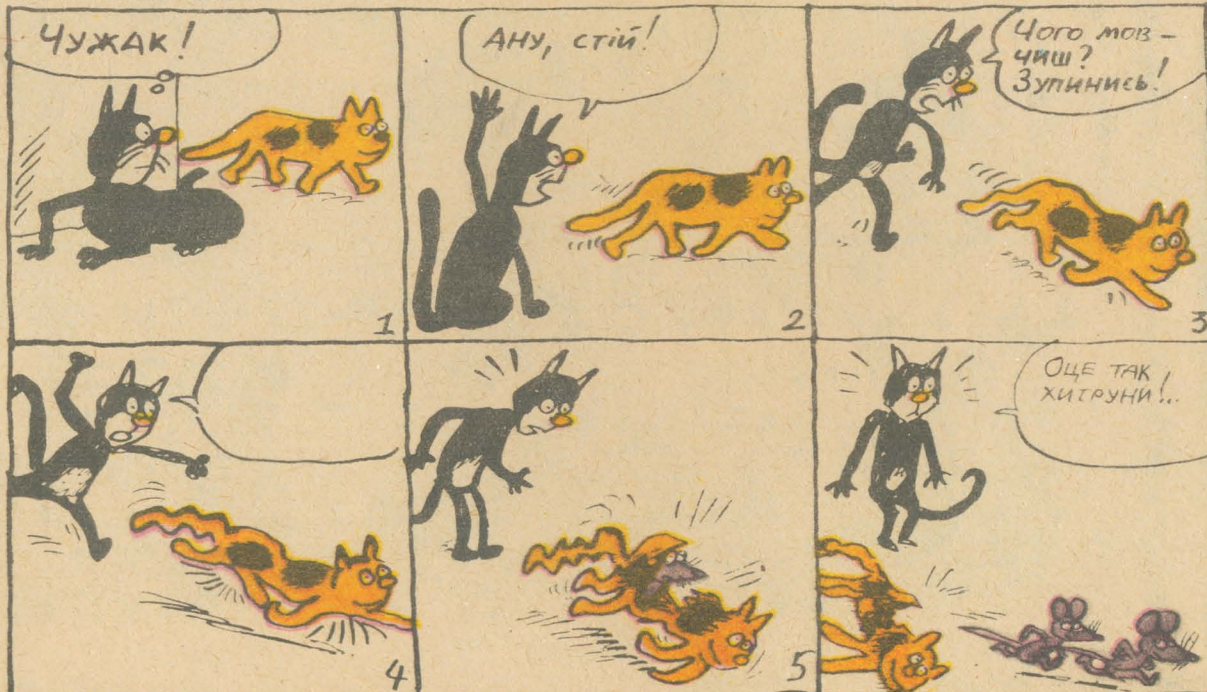
— Ну, то що? — перепитує дідусь.

— Та я й поїхав би, але ж он... —

Андрійко при цьому кивнув головою у бік
матері й Оксани. — Як я їх залишу самих?
Вдома другого мужчини немає...

Борис КРАВЧЕНКО.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

ЧЕРЕВИКИ

Плаче Таня під столом,
Ллються слізоньки струмком.
Позбігалися до хати

Дід, бабуся, батько й мати.
— Чом ти плачеш? В чому річ?
— Я поменшала за ніч.

Всі ростуть, немов грибки,
Я ж, нещасна, — навпаки.

Ось, дивіться, черевики
Вже на мене завеликі.

— Це ж, дурненька, — каже мати, —
Черевики твого брата!

Петро СОРОКА.

НЕ ВИСТАЧАЄ ЧЕТВЕРТОГО

Прийшли двоє сусідів до третього у карти пограти. Та четвертого немає. Батько й каже синові:

— Піди до дядька Івана та погукай його у дурня грати.

Синок прибіг і каже:

— Дядьку, батько казали, щоб ви йшли до нас, бо не вистачає четвертого дурня...

Повідомив С. КОЗАК

с. Майдан-Олександрівський
Вінницького району
Хмельницької області

ПРОГРЕС

— Що не кажіть, куме, а техніка прогресує. Взяти хоч би телефон. Кажуть, що навіть запахи різні передаються дротами на далекі відстані.

— Це вже точно. От, приміром, учора розмовляю з своєю Устиною по телефону, а вона одразу ж запитує: «Де це ти, бузувіре, вже встиг нализатись?»

Повідомив В. СВЯТНЕНКО.

снт Баранівка
Житомирської області.

ЗАПІЗНИЛИСЬ

Чоловіка з жінкою запросили на весілля. Чоловік хутенько зібрався, а жінка все крутиться перед дзеркалом.

— Швидше збирайся, а то запізнимося!

Нарешті вирушили. Доходять до весільного двору, а там один п'яний уже спить під парканом, а другий, ледве тримаючись на ногах, щось белькоче до нього.

Побачивши цю картину, чоловік сердито каже до жінки:

— Бачиш, недотепо, хлопці уже гуляють, а ми ще тільки йдемо.

ПО БАТЬКОВІ

У перший день навчання учителька уточнювала списки учнів першого класу і звернулася до одного хлопчика:

— Миколо, а як тебе по батькові?

— Не знаю...

— Ну, тоді скажи, як мама називає тата?

— П'яндигою і ледацюрою.

Повідомив О. КОРНІЄНКО.

м. Бровари
Київської області.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Керуючий Бандурським виробничим відділенням «Сільгосптехніка» (Миколаївщина) Шеванов Н. І. дуже любив гаяти автомашиною. Звичайно, автомашиною державною, а у справах — особистих. І гаяв, бувало, цілими днями. То де ж того часу набратися, щоб астигати виконувати свої службові обов'язки? От і виконував їх Шеванов абияк. Але при цьому ще й різні зловживання та порушення примудрявся робити. Написали про це листа редакції працівники відділення.

«Перець» попросив Первомайський районний комітет народного контролю зацікавитися цими фактами.

Як повідомив голова комітету Г. С. Пошукайло, вказані у листі факти при перевірці підтвердились. Рішенням районного комітету народного контролю Шеванова Н. І. з роботи знято. Матеріали перевірки передано районній прокуратурі. А рішенням бюро Первомайського райкому партії Шеванова Н. І. з членів КПРС виключено.

СОЛДАТСЬКІ ЧОБОТИ

(Майже байка)

З Туфельками Чоботи зустрілись В звільненні, коли цвіла весна. Кирзові новенькі, аж світилися, Вулиця здавалася тісна. Чоботи і Туфлі йшли рядочком... Потім на стежині край воріт, Раптом Туфлі стали на носочки: Бо скінчилось звільнення Чобіт...

А наавтра — в складі свого взводу Чоботи із сотнею братів Радо йтимуть у вогонь і воду, Згадуючи Туфельки оті.

Володимир ЧУБЕНКО.

м. Запоріжжя.

НОВИНА

— Я новину тобі сказати хотів: Начальник наш — у секті «трясунів».

— Як так?

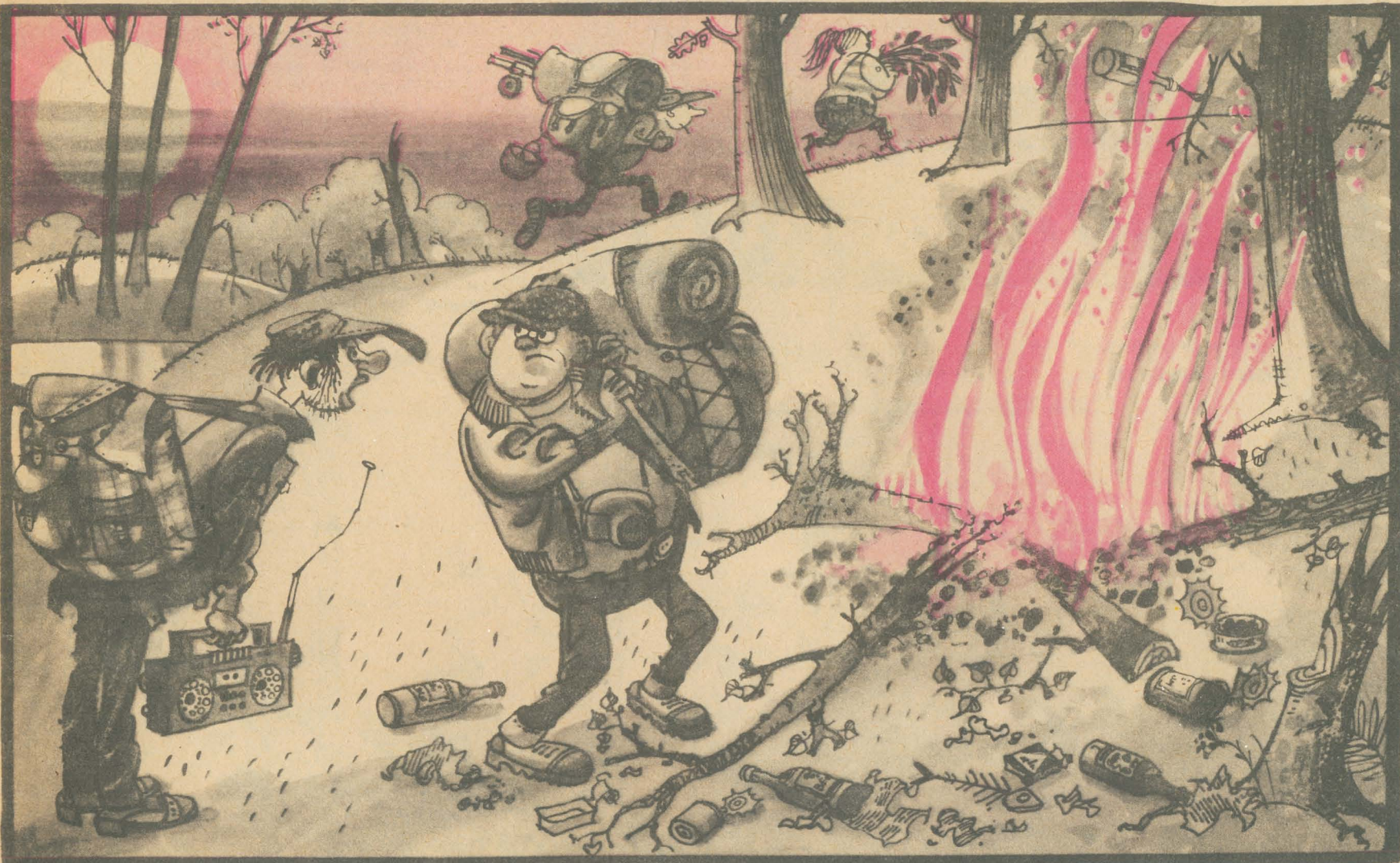
— Гребе добро народне він, Ото і втратив спокій бісів син. Тож труситься й вимолює у бога, Щоби не загребли його самого.

СПОЧАТКУ І ПОТІМ

Екс-охоронець долуги хилить ніс. Причину міліцейські висвітлили акти: Спочатку від душі свою він вахту ніс, А потім від душі чуже він ніс із вахти.

Марко МЕЛАМЕД.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

— А нащо гасити? Наступної суботи знову сюди приїдемо.

Гляньте на географічну карту світу. Тепер відшукайте на ній Нову Зеландію. Знайшли? А тепер спробуйте прикинути відстань між цією країною і Радянським Союзом. Скільки виходить? Мабуть, кілометрів тисяч із двадцять набирається. Що й казати, далеченько-таки. А от містер Браун упирається на тому, що то зовсім не такий уже й далекий світ — твердить, що ту відстань можна подолати за якісь лічені дні, навіть години, а то й перестрибнути. Оце він і втовкмачує

СТРИБКИ МІСТЕРА БРАУНА

в голови новозеландців, які досі й гадки не мали про такі дива.

Але спочатку — про цього містера. Сидить він у кріслі посла Сполучених Штатів у Новій Зеландії. Як бачите, йдеться не про фантаста, а про політика, який, здавалося б, мусив тверезу голову на плечах мати. Але бурхаючи нестримною — і, зауважимо, низькопробною — фантазією, містер Браун малює перед новозеландцями таку картину, яка має розкрити всім їм очі

на те, що Радянський Союз уже почав долати ту відстань до Нової Зеландії у надзвичайно підступний спосіб. І саме тому, що безпечні новозеландці не бачать, звідки загроза насувається, американський посол вбачає свою місію в тому, щоб викрити ці підступи...

З боку Радянського Союзу, бачите, «прорубується через Афганістан коридор до Аравійського моря», а далі «вже залишається один стрибок до берегів Нової Зеландії». Саме із цією маячною посол Сполучених Штатів виступав перед студентами університету в новозеландському місті Данідіні.

Щоправда, студенти, розбираючись не тільки в географії, не дуже-то й повірили містерові. Зате деякі газети в новозеландській столиці Веллінгтоні підхопили цей сон райої кобили і наробили лементу про «радянську загрозу». А містерові Брауну та його вашінгтонському начальству саме цього, як можете догадатися, і треба: якраз у такий, досить уже зачовганий спосіб вони хотіли б відвернути увагу новозеландців від не міфічної, як ота «радянська», а цілком реальної вашінгтонської загрози для їхньої країни, навіть видати її за благо. Затуляючись вигадками про радянський «стрибок до берегів Нової Зеландії», американська волячина вже нишпорить по цій країні — вишукує зручні місця

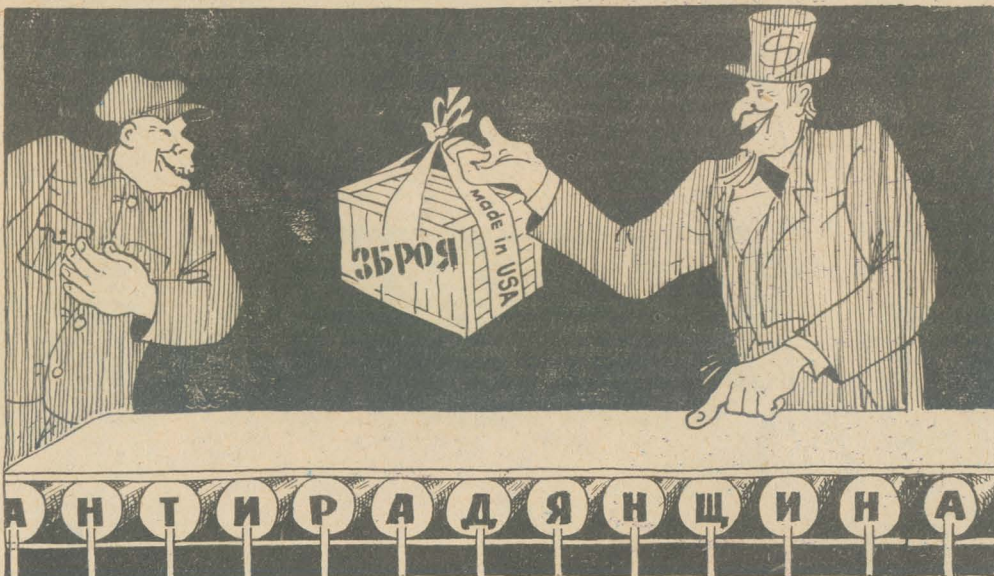
для своїх військово-морських баз. Одну таку місцину вже й облюбували біля міста Бленема, уже й розпочали тут ладнати базу для спорудження бази для підводних човнів, озброєних ракетами «Трайдент».

Осідлавши брехню, містер Браун та його хазяї-наставники намагаються обскакати здоровий глузд новозеландців, перестрибуючи через нормальну логіку та очевидні факти. Але не все містеру Брауну вдається, не так-то й просто йому свого доскочити: молоді новозеландці, об'єднані в «Спілку молодих робітників», виступили, наприклад, із рішучими вимогами — по-перше, щоб американські воляки забиралися геть із Нової Зеландії, а по-друге, щоб південна частина Тихого океану, де й Нова Зеландія знаходиться, була оголошена без'ядерною зоною. Та й узагалі, схаменулися розсудливі люди в Новій Зеландії. Навіть газета «Івнинг пост», яка спочатку підхопила була вигадку про радянський «стрибок», згодом визнала, що те її повідомлення «не підтверджується»...

Одне слово, заповзявшись настрахувати новозеландців радянським «стрибком», містер Браун сам скочив у калюжу.

В. ЯКОВЕНКО.

Мал. П. МАЛЮВА

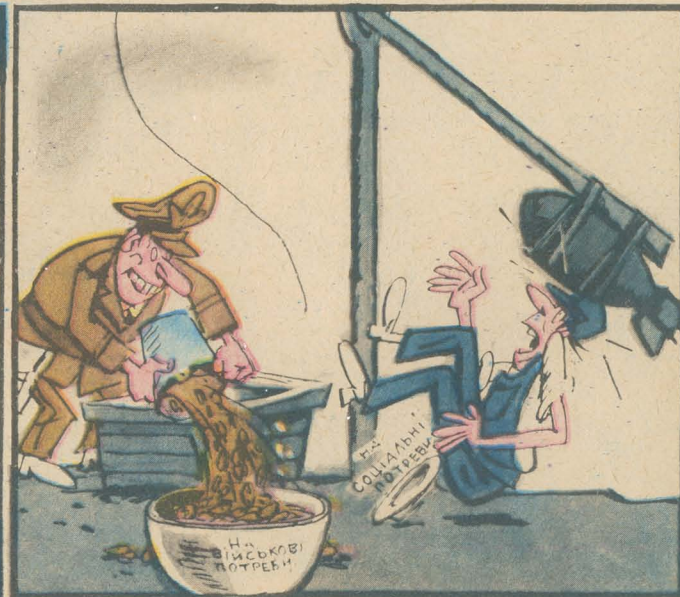
ДЯДЯ СЕМ:

— Ваш конвейєр, друже, мені дуже подобається. Я міг би вам транспортувати ним оці посилючки!

Мал. В. ГЛИВЕНКА

Без слів.

ХВАЛЕНА ЦИТАДЕЛЬ СВОБОДИ

Під час так званого «тижня поневолених народів» президент Р. Рейган виступив з черговою антирадянською, антикомуністичною промовою, в якій, зокрема, назвав Сполучені Штати Америки трохи не цитаделлю свободи і демократії.

(З газет).

Для повноти, як кажуть, інформації до статуй і до... радіостанції * Додати слід ще декілька свобод: Свободу безробіття та інфляції, Свободу криз і милітаризації, Свободу лінчувати свій народ, Свободу санкцій і дискримінації, Свободу грабувати інші нації, Свободу вбивств, хабарництва, підлот... Тепер не важко вже прийти й до згоди, Що США — це справді... цитадель свободи!

Богенія КАРАМІНА,
Микола РОЗУМНИЙ.

м. Донецьк.

* Статуя Свободи у Нью-Йорку та горезвісна американська радіостанція «Свобода».

Коли пес
вельми
вчений...

НАКЛЕП

БАЙКА

Якийсь Вісюк
Свиню назвав свинею...
Ах, що тут раптом скоїлося з нею!
Притьмом вона того Осла
до Бугая
за вуха потягла!
Бугай,
що мав прерогативу
судить худобу
строго й справедливо,
виносив рішення
суворі й нелукаві,—
дав хід законний
цій скандальній справі:
він повелів
сердезі Вісюку
за вчинену образу отаку
виконувати примусову працю:
возити гній
із сажу на плантацію...

Це байка. А мораль яка?
За віщо покарали Вісюка:
хіба Свиня — вже ніби й не свиня? —
Свиня. Але врахуйте, що вона —
дружина Кабана.
А той Кабан
у Бугая
був на посаді холуя!..

Гриць ГАЙОВИЙ.

м. Київ.

Страшна рана

ГУМОРЕСКА

Сонце підбилося височенько. І дід Карпо своїй доньці, яка розчісувала уже поріділу косу, як завжди, вичитував:

— Господа бога в тобі нема, Ганько. В тебе ліні більше, ніж у нашого кота, якого миші загризають. Москва скоріше будувалася, як ти заплітаєшся. Отак і посивієш в дівках, бо ніякий пес на тебе і гавкнути не хоче... Ти чуєш, мой! Розтопи піч і зваргань хоч якоїсь тирби, бо-м голодний, як вовк.

Дід Карпо говорив то лагідно, то з окриком, а Ганька незрушно сиділа на стільці, вставившись у засиджене мухами дзеркало, і з таким спокоем ррзчісувала косу, ніби вирішувала якусь архіскладну проблему.

— О господи! — знову почав спокійно дід Карпо. — Звідки оце чудо взялося на мою голову?... Слухай, дитино: якщо зараз же мені не заплетешся, то я тебе так пальну, що зроблю таку рану, якої ще світ не бачив. Сільський фершал тобі не допоможе. Підеш до району, а там аптекар скаже: «Донечко. Рани такої зроду не бачив і мазі до неї не знаю. Ідь в область. Може, там щось зарадять».

Обласний аптекар розведе руками. Піт покотиться в нього з чола. «Ідь,— скаже,— до Києва, бо я тут безсилий».

...Чи то від тієї мертвої тиші, що панувала в хаті, чи від того, що не було ніякої реакції на вельми трагічну розповідь про страшну рану, дід Карпо так дико заверещав «Уб'ю!!!», що рудий кіт Барс кулею сплигнув із припічка під ліжку, а на плиті задеренчали немиті з учорашнього дня миски і горшки.

Тільки Ганька незрушно сиділа біля дзеркала і спокійнісінько розчісувала косу. Їй ніщо не загрожувало. Вона добре знала, що татові ліньки злізти з печі.

Федір ДАНЬКО.

ДУМКИ РЕЧЕЙ

КРЕЙДА: — Все стирається...

НІЖ: — Вічна проблема: відрізати чи зарізати?

СЕРЕЖКИ: — Не всім дозволяють триматися за вуха.

СЛОЇК: — Нашого брата стільки розвелосся, що без черги й не приймуть.

СТІЛ: — Гострі кути? Їх просто немає, коли я круглий.

ТЕЛЕВІЗОР: — Сам нікуди не ходжу і других біля себе тримаю.

ФЛЮГЕР: — Не прогавити б звідки вітер дме.

Дмитро АРСЕНИЧ.

ЗОРЯНИЙ ЧАС КОМЕДІЇ

Така нудна і безталанна
Ота комедія була,
Що люди лаяли Івана —
Кіномеханіка села.

Та раз до кольок насмішила
Усіх комедія оця,
Бо був Іван тоді підпилий
І прокрутив її з кінця.

САМА ВИННА

— Чого навиворіт
Ти майки одягаєш?
Спитала якось
Жінка у Марка.
— От,— каже,—
Недогадлива яка,—
Ти ж їх мені
Навиворіт складаєш!

Валентина СТЕПАНЕНКО.
м. Вінниця.

Мал. М. ЛИТВИНА

ПРО ПРОФЕСІЮ ТА ОЧІ

ЖАРТ

У Петі очі світло-сині,
Бо череду пасе в долині,
А там волошок цвіт-розмай
І небо синє з краю в край.

Василь на ферму час від часу
Везе фураж — зелену масу.
Він день у день — між трав-отав,
То й в очі з'елені набрав.

А Ваня там, де землі орні...
Він — тракторист, то й очі чорні.

Пізнати їх можна ще здаля,
Бо очі ті, немов рілля.

А придивіться лиш до Кліма:
Нещастя просто із очима!..
Червоні зранку, вдень — скляні,
Під вечір — сиві та мутні!

Чому ж такі у нього очі?
Тому, що він — різноробочий?
А втім... не будемо гадати.
Односельчанам краще знати!

Володимир ДІДКІВСЬКИЙ.

— Швидка допомога? Терміново приїздіть! Я забула купити в аптеці пірамідону!

Без слів.

*Дружке
Перче!*

Чи знаєш ти, чому нам оце так гірко? Бо живемо ми поряд із фабрикою, яка виробляє цукерки.

Цукерки — річ, безумовно, хороша. Люблять їх і наші діти, і навіть ми, дорослі. Але от полюбити чорний, густий, змішаний із сажею дим, який постійно валить із труб цієї фабрики, ми, хоч убий, ніяк не можемо. Ні ми, дорослі, ні, тим паче, неповнолітні громадяни з розташованих поруч ясел та двох дитсадків.

Цей дим — продукт згоряння мазуту у фабричній кочегарці, хоч наше місто, до речі, давно газифіковане. Однак кондитерська фабрика ще й досі працює на мазуті і замість того, щоб приносити діткам радість, завдає їм самих лише прикрощів.

ЖИТЕЛІ ВУЛИЦЬ Луначарського,
Пушкіна та Карла Маркса.

м. Ромни
на Сумщині.

Пам'ятаєш оту баечку Глібова про лінивого Хому, який не лагодив греблі на ставку доти, доки її не прорвало, а потім, побачивши, що кури п'ють воду

з того обмілілого ставка, зізнав злість на них: ах ви такі-сякі! Уззяв палицю, спересердя повбивав тих курей та й залишився ні з чим: води нема й курей катма!

Щось схоже робиться у нас, у селі Іванівці. Ще в травні цього року дві пересувні механізовані колони тресту «Чугуївсьільбуд», очолювані тт. Буніним та Миколенком, заходилися споруджувати у нас очисні споруди. Та чи вони чогось розсердилися, чи інша яка причина, а тільки викопали вони на вулиці Першотравневій канаву глибиною до чотирьох метрів, нагребли землі попід самі вікна, поламали водопровід і подалися геть. Тепер у нас ні очисних споруд, ні води, ні проїзду, ні проходу. Як у тій байці. Тільки з тією різницею, що в байці ні з чим залишився сам безгосподарник Хома, а тут — ми, ні в чому не повинні 49 сімей вищеназваної вулиці. Чугуївському ж трестові, опікуваному т. Цапенком, на все це, очевидно, глибоко наплювати.

Ф. ВАСИЛЕНКО, Ф. ТКАЧОВ та інші —
усього 28 підписів, а також
В. КРАМАР — голова виконкому сільради.

Чугуївський район
на Харківщині.

Не знаю, як ти на це подивився, але я маю пропозицію відкрити при Городенківському райвиконкомі Івано-Франківської області секцію фантастики.

Річ у тім, що тут так майстерно навчилися давати відповіді, що аж голова обертом іде. Ну, ось сам посуд.

У минулому році надрукував ти, Перче, у своєму 21 номері фейлетон «Ставочки з подвійним дном» про те, що у селі Острівці Городенківського району зволікається будівництво каскаду ставків. Не минуло й кількох місяців після твого виступу, як одержали ми, мешканці села, письмову відповідь райвиконкому, де сповіщалося, що у нашому селі має от-от розпочатися будівництво тих ставків. Окрім того, називалися строки початку будівництва, а також і організації, яким доручено його вести. Звичайно, нашої радості не було меж. Однак минув майже рік, а до будівництва

СТРАШНЕ ПЕРО
НЕ В ГУСАКА...

«Одержати на кожних сто корів по 87 ягнят».

(Із зобов'язань, надрукованих у багатотиражній газеті).

Надіслав Іван КИДРУК.

«Заготівля м'яса в заготконторі організована значно краще, ніж в заготскоті. Заготівщики на місці у селах вирішують питання про ціну і по домовленості забирають зі стайні господаря, а заготскот такої можливості немає».

(Із доповіді на сесії сільської Ради).

«Акт, складений комісією про те, що цього числа було обміряно дрова та вугілля при Гошівській восьмирічній школі, після перевірки виявилось, що дров та вугілля не залишилось».

Надіслав М. СТУЛЬКІВСЬКИЙ.

«Очолювана ним бригада виступила з ініціативою виконати завдання першого року п'ятирічки за 4 роки».

(З долиньської райгазети «Червона долина» Івано-Франківської області за 27 квітня 1982 р.).

«Результати нашої роботи стоять під загрозою виконання».

(З протоколу).

Надіслав А. КИЗЯ.

ставків ще ніхто й не приступав. Відповідь виявилася фантазією.

От тепер, Перче, ми й думаємо: а що їще нафантазують нам відповідальні працівники райвиконкому? Можливо, з їхніх відповідей ми з часом упорядкуємо збіорку фантастики?

І. ФЕРЕНТЮК.

Івано-Франківська область.

Знаєш, куди ходять мешканці Салтівського житломасиву, що у місті Харкові, коли хочуть добряче попаритися? Тільки, друже, не дивуйся! В обласне побутове управління. І хоча, скажемо відверто, ця солідна установа нічого спільного з банею не має, у ній за п'ятнадцять років уже попарився не один салтівець.

Словом, скільки не зверталися сюди салтівці з проханням збудувати на житломасиві, де мешкає понад триста тисяч харків'ян, хоча б одну-однісіньку лазню, стільки ж разів натикалися на таку категоричну відмову керівників управління, що не одного відвідувача кидало у піт.

Отож, Перче, дякуючи впертій незговірливості відповідальних працівників харківського облпобутуправління, салтівці вже протягом багатьох років мають справжню парильню.

М. БАРЧЕНКОВ, житель Салтівки.

м. Харків.

ПЕРЦЕВІ ВІДПОВІДАЮТЬ

♦ «Знову ночви» — так називалася замітка, опублікована у «Перці» № 7, в якій йшлося про те, що у селищі Бородянці (Київщина) з травня 1981 року не працює баня.

Голова виконкому Бородянської райради тов. Халимовський повідомив редакції, що ремонт бані проведено і вона працює.

♦ Про те, що вже кілька років підряд по бруківці вулиці Молодогвардійської у місті Миколаєві безупинно тече питна вода, писалося у замітці «Про сумління й дефіцити» (№ 10 журналу).

Після виступу «Перця» голова виконкому Миколаївської міськради А. Ф. Молчанов повідомив, що витікання питної води ліквідовано.

♦ У «Перці» № 11, у розділі «Перчанський телевізор», розповідалося про безвідповідальне ставлення керівників станції Буялик Одеської залізниці та представників колгоспів Іванівського району Одеської області до розвантажування та вивезення мінеральних добрив.

Як повідомив секретар Іванівського райкому Компартії України тов. Галич, виступ «Перця» обговорено на засіданні бюро райкому партії і критику визнано справедливою. Усі вказані недоліки ліквідовано. Розвантажування та вивезення мінеральних добрив тепер проходить своєчасно.

♦ Кожного вечора біля універмагу у місті Броварах (Київщина) палало вогнище. То працівники універмагу, замість того, щоб збирати й здавати, спалювали обгортковий папір та картонні коробки. Лист про це надійшов до редакції. «Перець» попросив Броварський міський комітет народного контролю зацікавитись цим питанням.

Голова комітету І. Ф. Дворник повідомив редакції, що при перевірці вказані у листі факти підтвердились. Таке становище створилося внаслідок недоліків у роботі заготконтори. Міський комітет провів нараду з керівниками міського управління торгівлі та райспоживспілки, де було обговорено питання збору та здачі відходів паперу та картонної тари. Спалювання паперу і тари припинено.

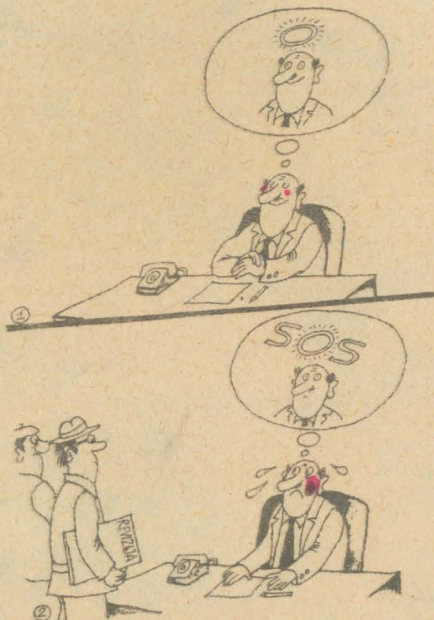
♦ Група мешканців села Жорнище (Волинська область) поскаржилася редакції на те, що проїжджа частина їхньої вулиці така розбита, що до садиб не можна ні кіньми, ні машинами проїхати.

Після втручання в цю справу «Перця» голова Ківерцівського райвиконкому С. В. Усик повідомив, що згадану дорогу відремонтовано.

ГУМОР НАШИХ ПОБРАТИМІВ

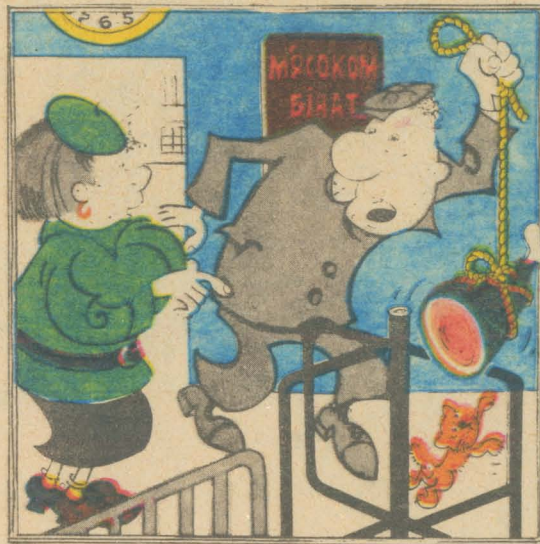
Малюнки з журналів: «ПІККЕР» — Таллін, «ЧАЯН» — Казань, «КІПЕРУШ» — Кишинів, «ХЕНЕК» — Уфа, «ШЛУОТА» — Вільнюс.

Мал. Е. ПАКАЛЬНІСА

Без слів.

Мал. Е. ДИШАЄВА

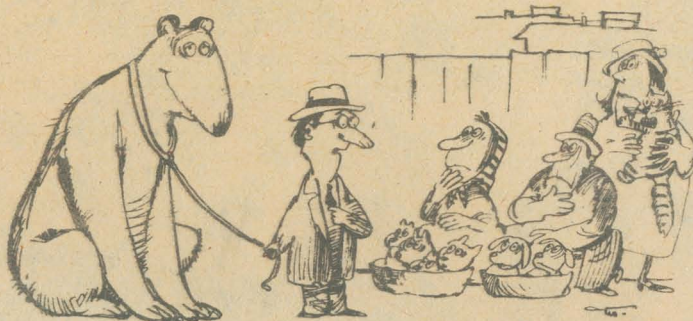
— Уже й з кошеням погратись не можна!

Мал. Е. ЛУТОВА

— Як почуваєш себе, дорогий?
— Чомусь ноги почали боліти...
— Не бійся, я ж з тобою!

Мал. Едгара ВАЛЬТЕРА

— Я б хотів побачити отого громадянина, який мені отут продав цуцням сріблястого пуделя!

Мал. Ю. РУМ'ЯНЦЕВА

— Визнаю, батюшко, согрішив. Атеїстичні фільми дивився.
— Це нічого, бог простить. Наш кіномеханік Гриша усі фільми догори ногами крутить!

Головний редактор
Ф. МАКІВЧУК.

Редакційна колегія: В. БОЙКО, А. ВАСИЛЕНКО, С. ГЕРАСИМЧУК, В. ЗЕЛІНСЬКИЙ, Д. МОЛЯКЕВИЧ, Ю. ПРОКОПЕНКО (відповідальний секретар), І. СОЧИВЕЦЬ, В. ЧЕПІГА (заст. головного редактора).

ВИДАВНИЦТВО
«РАДЯНЬСЬКА УКРАЇНА»

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4. Тел. 41-89-12, 41-89-15, 41-89-17.
Адрес редакції: 252047, Київ-47, ул. Петра Нестерова, 4.

Для телеграм: Київ Перець.

Журнал «Перець» № 18 (1132)
(на українському мові).
Издательство «Радянська Україна».

Виходить двічі на місяць.

Здано до набору 17.08.82. Підписано до друку 01.09.82. БФ 48693. Формат видання 70×108/8.
Офсетний друк. Умовн.-друк. арк. 2,8. Обл.-вид. арк. 4,1. Тираж 2 587 500. Зам. 03837.

© Журнал «Перець», 1982 р.

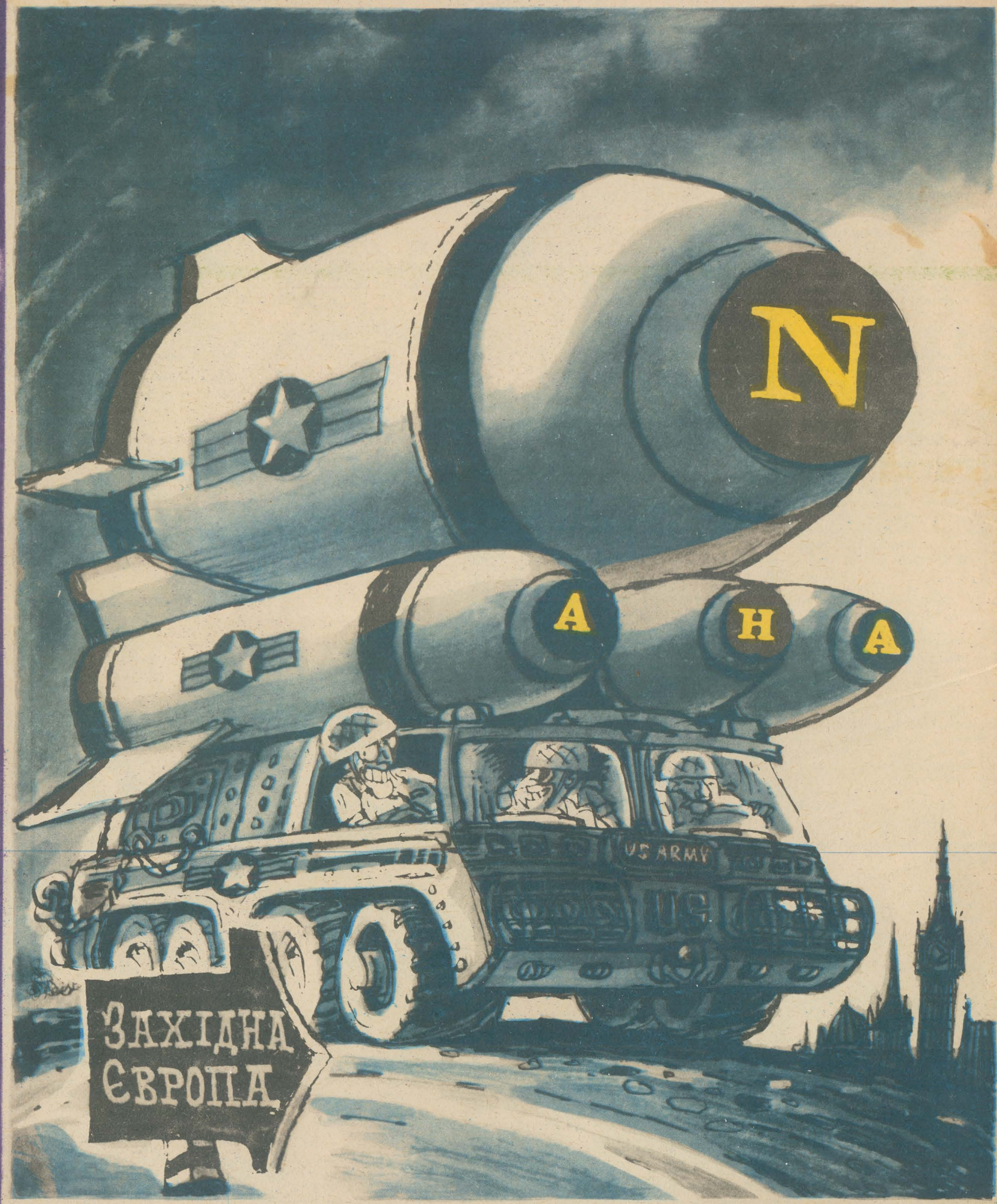
Рукописи не повертаються.

Передруковуючи із журналу матеріали, треба обов'язково посилатись на «Перець».

Ордена Леніна комбінат друку видавництва «Радянська Україна», 252047, Київ-47, Брест-Литовський проспект, 94.
Ордена Леніна комбінат печаті видавництва «Радянська Україна», 252047, Київ-47, Брест-Литовський проспект, 94.

Текст набрано із застосуванням вітчизняного фотонабірного комплексу «Каскад»

Отсканировал reduktorer
для rutracker.org

— Таким чином ми перетворимо Америку на без'ядерну зону!